

Gmina Tyczyn

Nr 11 (593)
25.11 - 29.12.2018 r.

Cena 1,50 zł

GŁOS TYCZYNA

PISMO SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Borek Stary

Hermanowa

Kielnarowa

Matysówka

Tyczyn

11 listopada. Gminne uroczystości z okazji setnej rocznicy odzyskania niepodległości. Przemarsz pod Pomnik Czynu Patriotycznego.

Fot. Jerzy Fil

W numerze:

- Gmina Tyczyn dla Niepodległej - relacje z uroczystości
- Radni Rady Miejskiej w Tycynie VIII kadencji
- Informacje o inwestycjach w Gminie Tyczyn
- Zaproszenie na Święto Patronalne Gminy Tyczyn
- Z działalności Młodzieżowej Rady i Młodzieżowego Centrum Współpracy
- Informacje ze szkół i instytucji

Gmina Tyczyn dla Niepodległej

Pisk Białego Orła, czyli montaż słowno-muzyczny w wykonaniu dzieci z Publicznego Przedszkola Zgromadzenia Sióstr Św. Dominika w Tyczynie

Uroczystości patriotyczne w SP w Borku Starym (fot. Jerzy Fil)

Poloneza w SP w Tyczynie tancyło ponad 300 par

19 października br. odbyła się 55. sesja Rady Miejskiej w Tyczynie. Radni wysłuchali informacji o międzysejsyjnej działalności Burmistrza.

Podjęli również uchwały w sprawach:

► **Gromadzenia dochodów na wydzielonym rachunku dochodów przez jednostki oświatowe**, będące jednostkami organizacyjnymi Gminy Tyczyn. Podjęta uchwała ma na celu zapewnienie prawidłowego funkcjonowania gospodarki finansowej placówek oświatowych.

► **Przyjęcia rocznego Programu współpracy gminy Tyczyn z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2019 r.** Program zawiera: zasady i formy współpracy, zakres przedmiotowy, priorytetowe zadania publiczne, okres realizacji programu, wysokość środków planowanych na realizację programu, sposób oceny realizacji programu, informację o sposobie tworzenia programu oraz o przebiegu konsultacji, tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert.

► **Zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej będące w zakresie zadań własnych gminy**, tj. wydatków na usługi, pomoc rzeczową, pomoc na ekonomiczne usamodzielnienie, zasiłki okresowe i zasiłki celowe. Niniejsza uchwała ustala warunki zwrotu oraz maksymalne procentowo wysokości wydatków podlegających zwrotowi w rozbiu na osoby samotnie gospodarujące, osoby w rodzinie lub rodziny, które nie spełniają warunku określonego w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 12.03.2004 r. o pomocy społecznej. Ustawodawca objął przepisem wydatki na usługi, pomoc rzeczową, posiłki, zasiłki na ekonomiczne usamodzielnienie, zasiłki okresowe i zasiłki celowe.

► **Oceny aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Tyczyn oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.** Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27.03.2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U.2017.1073) burmistrz zobowiązany jest do dokonania analizy zmian zachodzących w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, oceny postępów w opracowywaniu planów miejscowych i opracowania wieloletniego programu ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy z uwzględnieniem decyzji, o których mowa w art. 57 ust. 1-3 i art. 67 ustawy oraz wniosków w sprawie sporządzenia (lub zmiany) planów miejscowych.

► **Przyjęcia „Programu Rozwoju Gminy Tyczyn na lata 2017–2022”.** Program określa priorytety i cele polityki rozwoju społeczno-gospodarczego gminy w oparciu o pogłębioną diagnozę jej obecnej sytuacji. Jest to dokument, którego celem jest wskazanie wizji oraz strategicznych kierunków rozwoju gminy. Program jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania jednostką samorządu terytorialnego.

► **Zmiany uchwały Nr XXXIX.273.17 Rady Miejskiej w Tyczynie z dnia 21.07.2017 r. w sprawie przyjęcia do realizacji Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego z dnia 21.06.2016 r.** Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego (dalej Strategia ZIT ROF) definiuje szczegółowy plan przyczyniający się do rozwoju gospodarczego ROF. Strategia określa listę

projektów strategicznych z punktu widzenia obszaru, które są związane m.in. z kulturą, rewitalizacją, rozwojem transportu publicznego, poprawą stanu środowiska i efektywności energetycznej, jak również rozwojem przedsiębiorczości na terenie ROF. Zmiana Strategii ZIT ROF wynika m.in. z aktualizacji danych statystycznych i danych dotyczących Lokalnych Programów Rewitalizacji, aktualizacji fiszek projektowych zgodnie ze złożonymi wnioskami, weryfikację katalogu wskaźników, dostosowania do obecnie obowiązujących dokumentów programowych.

► **Wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości.** Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Matki Bożej Królowej Polski w Matysówce wystąpiła z wnioskiem o przekazanie na jej rzecz działek ewidencyjnych, położonych w Matysówce, oznaczonych nr.: 324/1, 324/2, 324/3 i 324/4 na cele sakralne (urządzenie w przyszłości cmentarza parafialnego). Inicjatywa jest uzasadniona potrzebami miejscowej społeczności dla realizacji zadań związanych z pochówkiem zmarłych.

► **Wyrażenia zgody na oddanie w najem nieruchomości.** W związku z zainteresowaniem związanym z wynajmem lokalu w Tyczynie przy ul. Rynek 3 Burmistrz podjął decyzję o przeznaczeniu lokalu do wynajęcia w drodze przetargu.

► **Uchylenia uchwały Nr XL.277.17 Rady Miejskiej w Tyczynie z dnia 8.09.2017 r.** W związku z brakiem realizacji planowanego w 2018 r. wspólnego projektu z Powiatem Rzeszowskim pn. „Przebudowa drogi powiatowej Nr 1402R Rzeszów – Matysówka – Chmielnik w km od 2+585 do 7+983” współfinansowanego ze środków budżetu państwa w ramach programu wieloletniego pod nazwą „Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019” należy uchylić podjętą przez Radę Miejską w Tyczynie uchwałę z dn. 8.09.2017 r.

► **Wyrażenia zgody na udzielenie poręczenia przez Gminę Tyczyn w formie weksła in blanco wystawionego przez Przedsiębiorstwo Społeczne „EKO-STRUG BIS” sp. z o.o.** w ramach umowy o przyznanie jednorazowej dotacji i wsparcia pomostowego na utworzenie miejsc pracy w Przedsiębiorstwie Społecznym „EKO-STRUG BIS” sp. z o.o. z siedzibą w Tyczynie. PGK „Eko-Strug” sp. z o.o. i Gmina Tyczyn założyli spółkę Przedsiębiorstwo Społeczne „EKO-STRUG BIS” sp. z o.o. obejmując jej udziały. Przedsiębiorstwo to otrzyma dotację na utworzenie spółki oraz na funkcjonowanie przez pierwszy rok. Regulamin wymaga podpisania przez „EKO-STRUG BIS” weksła in blanco, zaś jego poręczycielami są PGK „Eko-Strug” i Gmina Tyczyn jako właściciele. Umożliwi to podpisanie umowy dotacji i przekazanie środków Spółce „EKO-STRUG BIS”.

► **Dopuszczenia zapłaty podatków stanowiących dochody budżetu Gminy Tyczyn za pomocą innego instrumentu płatniczego**, w tym instrumentu płatniczego, na którym przechowywany jest pieniądz elektroniczny. Uchwała dotyczy przystąpienia Gminy Tyczyn do Programu upowszechniania płatności bezgotówkowych w jednostkach administracji publicznej, realizowanego przez Ministerstwo Rozwoju i Krajową Izbę Rozliczeniową S.A. Podjęcie uchwały ma na celu udogodnienie i usprawnienie mieszkańcom Gminy Tyczyn zapłaty podatków, uiszczenia opłat oraz niepodatkowych należności (o których mowa w przepisach o podatkach i opłatach lokalnych) w formie bezgotówkowej.

Ciąg dalszy na stronie 5

Radni Rady Miejskiej w Tyczynie VIII kadencji

Ryszard Fornal (Tyczyn) – lat 68, żona Maria, córki: Agata i Małgorzata. Emeryt. Przewodniczący Zarządu Osiedla w Tyczynie w latach 1998-2011. Radny RM w Tyczynie czterech kadencji. Przewodniczący Komisji Infrastruktury i Środowiska RM w Tyczynie w poprzedniej kadencji. **Przewodniczący Rady Miejskiej obecnej kadencji.**

Ewelina Maria Malak (Kielnarowa) – lat 35, panna. Członek Rady Sołectkiej w Kielnarowej. **Wiceprzewodnicząca Rady Miejskiej w Tyczynie w poprzedniej i obecnej kadencji.**

Ryszard Stanisław Kaczor (Tyczyn) – lat 69, żona Zdzisława, córki Małgorzata i Anna. Prowadzi własną działalność gospodarczą. Wieloletni prezes Regionalnego Towarzystwa Wędkarskiego „Strug” w Tyczynie. Radny RM w Tyczynie w poprzedniej kadencji.

Anita Drażek (Tyczyn) – lat 43, mąż Zdzisław, córka Patrycja, syn Hubert. Przewodnicząca Okręgowej Rady Izby Pielęgniarek i Położnych w Rzeszowie, nauczyciel w Centrum Nauki i Biznesu „Żak”, radna RM w Tyczynie w poprzedniej kadencji.

Marian Franciszek Tadla (Tyczyn) – lat 64, żona Danuta, córki: Magdalenka, Karolina i Jadwiga, synowie: Marcin i Jakub. Wraz z żoną prowadzi prywatną działalność gospodarczą.

Damian Olaf Fudali (Tyczyn) – lat 24, kawaler. Student IV roku prawa WSPIA w Rzeszowie. Asystent dyrektora Spohns Haus – Okologisches Schullandheim Gersheim, członek stowarzyszenia „Młodzi dla Polski”, zawodnik i trener drużyny dziecięcej MKS Strug Tyczyn.

Grzegorz Adolf Lampart (Borek Stary) – lat 52, żona Dorota, synowie: Adrian i Dominik. Prywatny przedsiębiorca, radny RM w Tyczynie trzech kadencji, członek Rady Sołectkiej w Borku Starym, długoletni przewodniczący Komitetu Rodzicielskiego w tamtejszej szkole podstawowej.

Tadeusz Ruszel (Borek Stary) – lat 61, żona Małgorzata (właścicielka sklepu spożywczo-przemysłowego), syn Bartosz, córka Katarzyna. Wykształcenie zawodowe (elektromechanik), właściciel gospodarstwa rolnego. Członek Rady Sołectkiej w Borku Starym. Radny RM w Tyczynie w poprzedniej kadencji.

Genowefa Szawara (Hermanowa) – lat 62, wdowa, synowie: Konrad, Grzegorz, Andrzej, Wojciech, Bartłomiej, Sebastian, ma pięcioro wnuków. Wykształcenie wyższe filologiczne (Uniwersytet Jagielloński). Od 2012 r. jest sołtysiem wsi Hermanowa. Radna Rady Miejskiej w Tyczynie w latach 2010-2018.

Joanna Wiesława Mrocza (Hermanowa) – lat 54, mąż Adam, córki: Iwona, Aneta i Jolanta. Obecnie gospodyni domowa, prowadzi gospodarstwo rolne.

Eugeniusz Władysław Malak (Hermanowa) – lat 73, żona Anna, córki: Ewa i Jadwiga, synowie: Andrzej i Paweł. Siedmioro wnuków. Emeryt, działacz społeczny, radny Rady Powiatu Rzeszowskiego I kadencji, radny RM w Tyczynie pięciu kadencji.

Zdzisław Józef Prokop (Hermanowa) – lat 59, żona Danuta, córki: Agata i Ewelina, synowie: Rafał, Tomasz i Mateusz. Prowadzi gospodarstwo rolne. Działacz społeczny LKS „Herman” (praca z młodzieżą 1994-2014), były prezes LKS „Herman”. Radny RM w Tyczynie w poprzedniej kadencji.

Krystyna Stachowska (Matysówka) – lat 54. Wykształcenie wyższe. Doświadczenie zawodowe zdobywała prowadząc własną działalność handlową. Obecnie jest dyrektorem PP Aviva w Rzeszowie. Radna RM w Tyczynie (2010-2014). Wolontariuszka, uhonorowana nagrodą „Osobowość sierpnia 2007 roku”. Wdowa, mama 3 dzieci, babcia 2 wnucząt.

Danuta Szyszka (Matysówka) – lat 56, mężatka, mama 5 dzieci oraz babcia 4 wnuczek. Od 10 lat pełni funkcję sołtysa wsi Matysówka. Była liderem grupy odnowy tej miejscowości. Radna w latach 2010-2014. Obecnie nie pracuje zawodowo.

Jadwiga Czarnik (Kielnarowa) – lat 40, mąż Adam, córki: Kinga i Łucja, synowie: Klaudiusz i Wiktor. Członek Rady Sołectkiej w Kielnarowej oraz przewodnicząca Rady Rodziców w tamtejszej szkole podstawowej. Radna RM w Tyczynie w poprzedniej kadencji.

Szanowni Mieszkańcy Gminy Tyczyn!

Bardzo serdecznie dziękuję wszystkim Mieszkańcom Gminy Tyczyn, którzy wzięli udział w wyborach samorządowych 21 października br. Szczególne podziękowania kieruję do Wyborców, którzy poparli moją kandydaturę na Burmistrza Tyczyna. Państwa wybór jest dla mnie drogowskazem i dowodem na to, że kierunek działań na rzecz lokalnej społeczności, który obrałem, jest słuszny, dlatego nadal będę go kontynuował.

Janusz Skotnicki
Burmistrz Tyczyna

Serdecznie dziękujemy Mieszkańcom Gminy Tyczyn za udział w tegorocznych wyborach samorządowych i udzielenie poparcia naszym kandydatom. Jesteśmy przekonani, że wspólnie będziemy kontynuować politykę zrównoważonego rozwoju naszej Gminy i Powiatu.

Komitety Wyborczy
Prawo i Sprawiedliwość

Dziękuję wszystkim Mieszkańcom, którzy w wyborach samorządowych 2018 oddali swój głos na KWW Prawda i Sprawiedliwość, a szczególnie moim Wyborcom z okręgu nr 12. Dziękuję za ciepłe słowa podczas kampanii wyborczej, wnioski i opinie, za ufanie i mandat radnej Rady Miejskiej w Tyczynie.

Genowefa Szawara

Serdecznie dziękuję Mieszkańcom Borku Starego, którzy oddali na mnie swój głos w tegorocznych wyborach samorządowych.

Bogusław Filip

Informacje Urzędu Miejskiego w Tyczynie

Informujemy, że 19 listopada br. uruchomiona została nowa, stała linia MPK na trasie **Rzeszów ul. Mikołajczyka - Hermanowa - Czerwonki**. Szczegółowe informacje dotyczące rozkładu jazdy znajdują się na stronie internetowej: www.tyczyn.pl

Burmistrz Tyczyna,
Parafia Rzymsko - Katolicka p.w. św. Katarzyny
i p.w. Trójcy Przenajświętszej w Tyczynie,
Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury im. Katarzyny Sobczyk w Tyczynie

serdecznie zapraszają na

Uroczystość z okazji Święta Patronalnego Gminy Tyczyn

25 listopada 2018r.

W programie :

godz.16:00 - Uroczysta Msza Święta w Kościele Parafialnym w Tyczynie

godz.17:15 - sala widowiskowa MGOK w Tyczynie:

• wręczenie nagród Prezydenta RP parom małżeńskim z okazji Złotych Godów

• wręczenie nagród i wyróżnień Burmistrza Tyczyna

• program słowno - muzyczny na podstawie wierszy

Mieczysława Skotnickiego oraz przebojów polskiej muzyki rozrywkowej w wykonaniu grupy teatralnej "Teatromanicy"

• wręczenie nagród uczestnikom Międzyszkolnego Konkursu Historycznego z okazji 650-lecia lokacji Tyczyna i 100 Rocznicy Odzyskania Niepodległości Tyczyn w latach walki o Niepodległość 1914-1922"

prezentacja podsumowująca obchody „650 - lat Tyczyną"

Rada uchwaliła..

Ciąg dalszy ze strony 3

► **Wyrażenia zgody na udzielenie poręczenia pożyczki zaciągniętej przez Związek Gmin „Podkarpaska Komunikacja Samochodowa” w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie.** Poręczenie dotyczy pożyczki dla ZG PKS w związku z realizacją zadania „Zakup 54 sztuk niskoemisyjnego taboru autobusowego ON EURO 6”, realizowanego w ramach projektu „Rozwój gospodarki niskoemisyjnej oraz poprawa mobilności mieszkańców poprzez usprawnienie zrównoważonego transportu publicznego na terenie ROF”.

► **Zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tyczyn.**

► **Zmiany uchwały budżetowej gminy Tyczyn na 2018 r.**

Uroczystą część sesji rozpoczął przewodniczący, który przywitał zaproszonych gości. Następnie głos zabrali: przewodniczący Rady Miejskiej **Adam Skowroński**, burmistrz Tyczyna **Janusz Skotnicki**, radna powiatu **Grażyna Pękala** oraz radni: wiceprzewodnicząca **Ewelina Malak**, **Tomasz Chlebek**, **Genowefa Szawara**, **Anita Drażek**, **Tomasz Oleniacz**, **Eugeniusz Malak**, **Ryszard Fornal**, a także dyrektorzy szkół podstawowych. Radni i sołtysi otrzymali pamiątkowe medale z okazji 100-lecia odzyskania niepodległości, podziękowania oraz książkę, natomiast kierownicy jednostek organizacyjnych Gminy listy gratulacyjne.

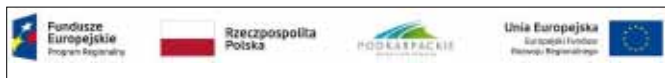
Rubrykę redaguje:

Dorota Michalak
- pracownik Urzędu
Miejskiego w Tyczynie,
inspektor ds. obsługi
Biura Rady Miejskiej

Projekty zrealizowane w Gminie Tyczyn w ostatnich tygodniach

► „Zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych na terenie ROF” - projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach osi priorytetowej III. Czysta Energia, Działania 3.4 Rozwój OZE - Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020.

Przedmiotem projektu, obejmującego 11 gmin Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego, jest budowa i uruchomienie 123 nowych **instalacji fotowoltaicznych** zlokalizowanych w obrębie i przeznaczonych na użytek instalacji celu publicznego na terenie gmin ROF-u.

Na terenie Gminy Tyczyn uruchomione zostało 7 instalacji na następujących budynkach: SP w Tyczynie ul. Pułanek (moc 36,12 kW), SP w Tyczynie ul. Grunwaldzka (39,76 kW), SP w Matysówce (7 kW), SP w Kielnarowej

Instalacja fotowoltaiczna na budynku SP w Kielnarowej

wej (37,80 kW), SP w Hermanowej (32,20 kW), SP w Borku Starym (20,16 kW) oraz budynku klubowym MKS „Strug” w Tyczynie (6 kW). Całkowita kwota zadania: 859 722,32 zł, w tym dofinansowanie dla Gminy Tyczyn: 590 205,75 zł.

► „Budowa Otwartych Stref Aktywności w miejscowościach: Borek Stary, Hermanowa i Tyczyn”.

Projekt dofinansowany ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach „Programu rozwoju małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej o charakterze wielopokoleniowym – Otwarte Strefy Aktywności (OSA) EDYCJA 2018”, prowadzonego przez Ministra Sportu i Turystyki.

Efektom realizacji zadania jest ogólnodostępna infrastruktura sportowo-rekreacyjna. Otwarte Strefy Aktywności w Hermanowej i Borku Starym (w wariantach rozszerzonym) składają się z placu zabaw o charakterze sprawnościowym, siłowni plenerowej obejmującej 6 różnych urządzeń oraz strefy relaksu. Otwarta Strefa Aktywności w Tyczynie (w wariantach podstawowym) składa się z siłowni plenerowej obejmującej 6 różnych urządzeń oraz strefy relaksu. Całkowity koszt zadania: 294 726,52 zł, w tym dofinansowanie: 119 000 zł.

OSA w Borku Starym

► „Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Tyczynie na działkach ewid. nr 1896/2 i 1890 w km 0+000-0+432” - projekt dofinansowany z budżetu Województwa Podkarpackiego w ramach środków stanowiących dochód z tytułu wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej. W ramach zadania przebudowano drogę na długości 432 mb i szerokości średniej 2,5 m. Wykonano

Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Tyczynie

nawierzchnię z kruszywu, rowy przydrożne i odpływy na łącznej długości 432 mb oraz zjazdy i pobocza. Całkowita kwota zadania: 98 366,79 zł, w tym dofinansowanie: 65 000 zł.

► „Przebudowa drogi gminnej Nr 108952R ul. Pułanek w Tyczynie - Hermanowa Pańskie

Polona Nr 108932R oraz przebudowa drogi gminnej Nr 108964R ul. Partyzantów w Tyczynie” projekt dofinansowany w ramach Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019.

Zakres wykonanych prac: roboty przygotowawcze (odtworzenie tras i punktów wysokościowych, rozbiórki elementów dróg, ścinanie poboczy, wykonanie koryta

Tyczyn, ul. Partyzantów

wraz z profilowaniem i zagęszczeniem podłoża), wykonanie podbudowy, położenie nawierzchni z betonu asfaltowego, remont poboczy gruntowych, wykonanie mijanek, regulacja studzienek, wykonanie oznakowania pionowego, wyposażenie w urządzenia zabezpieczające, pełnienie obowiązków inspektora nadzoru inwestorskiego. Całkowita kwota zadania: 876 187,05 zł, w tym dofinansowanie: 438 093 zł.

tekst: **Edyta Ciura-Szetela**
- Urząd Miejski w Tyczynie

Jak świętowaliśmy 100-lecie niepodległości w Gminie Tyczyn

Gminne obchody 11 listopada

Oficjalne gminne uroczystości z okazji 100-lecia odzyskania niepodległości przez Polskę rozpoczęły się 11.11 br. mszą św. w kościele parafialnym w Tyczeniu, która została odprawiona w intencji Ojczyzny. Eucharystię koncelebrowali ks. proboszcz **Marian Czenczek** oraz ks. **Łukasz Ślącza**. W uroczystościach udział wzięli przedstawiciele władz samorządowych na czele z burmistrzem Tyczyna **Januszem Skotnickim**, dyrektorzy szkół, przedstawiciele stowarzyszeń i instytucji z terenu Gminy, Orleńta oraz mieszkańcy Gminy Tyczyn. W tak ważnej dla nas, Polaków, uroczystości nie mogło również zabraknąć pocztów sztandarowych Gminy Tyczyn, jednostek OSP z terenu Gminy oraz szkół. Po mszy św. wszyscy uczestnicy wraz z Orkiestrą Dętą WSK PZL Rzeszów udali się pod **Pomnik Czynu Patriotycznego**, aby złożyć kwiaty i oddać hołd poległym, którzy walczyli o wolną Polskę.

Kolejna część uroczystości odbyła się w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury im. K. Sobczyk w Tyczeniu. Po wspólnym odśpiewaniu Hymnu Polski burmistrz Tyczyna **Janusz Skotnicki** przywitał wszystkich gości i mieszkańców i wygłosił okolicznościowe przemówienie. Bardzo ważnym punktem uroczystości był okolicznościowy program pt. **„Pisk Białego Orła”** przygotowany przez dzieci z **Publicznego Przedszkola Zgromadzenia Sióstr Św. Dominika w Tyczeniu**. Montaż słowno-muzyczny w wykonaniu najmłodszych mieszkańców naszej gminy wywarł na licznie zgromadzonej publiczności ogromne wrażenie. Na wielu twarzach można było zauważyć olbrzymią zadumę oraz łzy wzruszenia. W tym ważnym dniu odbyło się również wręczenie nagród w rodzinnym konkursie plastycznym pt. **„Polska - Kochana, Wolna Ojczyzna”**, zorganizowanym przez Przedszkole Sióstr Dominikanek w ramach realizacji kolejnego zadania z Międzynarodowego projektu Edukacyjnego **„Piękna Nasza Polska Cała”** (prace nagrodzonych dzieci można obejrzeć w **Galerii MiGBP w Tyczeniu**).

W hołdzie walczącym o Niepodległość

Przeżywając wyjątkową 100. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości, zapewne wielu skierowało swe myśli do tych, którzy tę wolność nam wywalczyli. Wdzięczni za tak wielkie poświęcenie, w przeddzień obchodów Święta Niepodległości, grupa mieszkańców Hermanowej przybyła na tyczyński cmentarz, aby pochylić się nad mogiłami rodaków walczących za naszą wolność. Zatrzymano się nad **mogiłami kapłanów, 28 żołnierzy poległych** na wojnie oraz tych, którzy szczęśliwie z niej powrócili. Każdą mogiłę udekorowano biało-czerwonymi kwiatami i zapalono znicz. Modlitwę nad każdym z grobów prowadził ks. proboszcz **Wiesław Bednarz**.

Stojąc nad grobami walczących za naszą Ojczyznę, można było poznać ich krótką historię życia. Wiele cennych informacji przekazali nam **Kazimierz Leniart** oraz **Krystyna Kotowicz**. Podczas „wędrowki pamięci” po grobach na tyczyńskim cmentarzu swoich bliskich wspominali także obecni na modlitwie członkowie rodzin zmarłych. Wśród zgromadzonych na cmentarzu byli również **Benedykt Fornal** oraz **Eugeniusz Malak**, którzy znali osobiście tych, nad grobami których się zatrzymali i podzielili się wieloma informacjami na temat życia tych, którzy odeszli. Wspólna wędrowka zakończyła się modlitwą przed pomnikiem poległych za Ojczyznę.

Po występach najmłodszych na tyczyńskiej scenie zaprezentował się Zespół Śpiewaczy **„Tyczyniacy”** przy akompaniamencie **Jana Muchy**, który wraz ze zgromadzoną publicznością wykonał najpopularniejsze pieśni i piosenki patriotyczne, m.in. **„Piechota”**, **„Jakem maszerował”**, **„Pierwsza brygada”**. Ostatnim punktem obchodów było wspólne odśpiewanie w samo południe Hymnu Polski w ramach ogólnopolskiej akcji **„Niepodległa do Hymnu!”**.

Fotorelację z uroczystości można obejrzeć na **profilu Facebook M-GOK w Tyczeniu**.

tekst: **Dorota Drozd**

11 listopada br. w kościołach katolickich w całej Polsce wierni mieli okazję wsłuchać się w słowa listu pasterskiego Episkopatu Polski z okazji 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. W liście tym biskupi przypomnieli, że „w nakaz miłości Boga i bliźniego wpisana jest miłość do własnej Ojczyzny”. Miłość ta wyraża się m.in. poprzez codzienną uczciwość i gotowość do poświęcenia się na rzecz dobra wspólnego. To także odpowiedzialność za najstarszych, których Bóg stawia na naszej drodze. Szczególną formą miłości do Ojczyzny jest obrona jej suwerenności, bo, mówiąc słowami biskupów: „Rzeczpospolita upadła w wyniku przemocy sąsiednich mocarstw, a także z powodu win i zaniedbań społeczeństwa szlacheckiego, zwłaszcza części arystokracji, dygnitarzy państwowych i niektórych hierarchów kościelnych”.

W liście Biskupów znajduje się też przestroga: „*Niepodległość odzyskana 100 lat temu nie jest dana Polskiemu Narodowi raz na zawsze. Wymaga ona od każdego pokolenia Polaków troski o Ojczyznę. Obchodzona rocznica skłania nas do refleksji nad obecnym stanem Polski i zagrożeniami dla jej suwerennego bytu. Odstępowanie od wiary katolickiej i chrześcijańskich zasad jako podstawy życia rodzinnego, narodowego i funkcjonowania państwa to najpoważniejsze z zagrożeń, które doprowadziły już raz w przeszłości do upadku Rzeczypospolitej. Szerzące się zniewolenia (...) - alkohol, narkotyki (...), prowadzą do osłabienia moralnego i duchowego narodu. Spośród wad narodowych coraz bardziej dochodzą do głosu prywatna, egoizm jednostek i całych grup, brak troski o dobro wspólne, szkalowanie i znieważanie wiary katolickiej, polskiej tradycji narodowej i tego wszystkiego, co stanowi naszą Ojczyznę.*”

Przed krzyżem na hermanowskim cmentarzu zapalono znicz i złożono kwiaty, upamiętniając tym gestem wszystkich **nieznanych rodaków z Hermanowej**, którzy brali udział w I wojnie światowej.

Tego typu spotkania to najlepsza lekcja historii nie tylko dla młodych. Pamięć o walczących za wolność naszej Ojczyzny należy ciągle pielęgnować. Jak się okazuje, wielu rodaków walczyło o wolną Polskę. Oby wdzięczność za ich trud, a w wielu przypadkach poświęcenie własnego życia dla Niepodległej, przetrwały w naszych wspomnieniach długie lata i były przekazywane następnym pokoleniom.

tekst: **Sławomir Wojtowicz**

Jak świętowaliśmy 100-lecie niepodległości w Gminie Tyczyn

Uroczystości w Liceum Ogólnokształcącym w Tyczynie

Uroczystość poświęcona setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości odbyła się w naszej szkole 8.11 br. W podróży w przeszłość towarzyszyli nam zaproszeni goście, m.in. wicestarosta Rzeszowski **Marek Sitarz**, burmistrz Tyczyna **Janusz Skotnicki**, dyrektor SP w Tyczynie **Zofia Miedlar-Mruk**, dyrektor MiGPB w Tyczynie **Alicja Kustra**. W spotkaniu wzięło również udział wielu rodziców naszych uczniów. Wszystkich uczestników niepodległościowego spotkania z historią powitała dyrektor Zespołu Szkół w Tyczynie **Dorota Tarańska-Klęsk**, zapraszając do wspólnego świętowania.

Na ten wyjątkowy wieczór uczniowie LO przygotowali program artystyczny łączący w sobie lekcję historii oraz spotkanie z literaturą i muzyką z czasów II Rzeczypospolitej. Scenariusz spotkania składał się – jakżeby inaczej – ze stu elementów. Przypomnieliśmy wydarzenia związane z odzyskaniem przez Polskę niepodległości, poezją i prozą nawiązaliśmy do tamtych czasów. Pałacowe wnętrza rozświetlone blaskiem świec wypełnił wspól-

ny śpiew pieśni patriotycznych i piosenek legionowych. Uczestnicy spotkania mogli także obejrzeć wystawę „**Młodzi dla Niepodległej**”. Spotkanie zakończył koncert **Michała Wójciaka** – muzyka obdarzonego niesamowitym wokalem, bieszczadzkiego bluesmana, który swoim występem stworzył klimat refleksji i zadumy nad wpływającym czasem i potrzebą zatrzymania w pamięci ważnych w życiu chwil.

Wieczorne Święto Niepodległości było podsumowaniem różnych wydarzeń w LO w Tyczynie związanych z 100. rocznicą odrodzenia państwa polskiego. Inauguracją obchodów była konferencja pt. „Policja w służbie Niepodległej” zorganizowana 1.03 br. we współpracy z Komendą Wojewódzką Policji w Rzeszowie i Starostwem Powiatowym w Rzeszowie, połączona z wernisażem wystawy przedstawiającej wkład Policji Państwowej w budowę II Rzeczypospolitej. Nasi uczniowie wzięli także udział w dwóch edycjach ogólnopolskiego konkursu „**Policjanci w służbie historii**” zorganizowanego przez IPN i KG Policji. W obu edycjach w gronie 12 laureatów z całej Polski znalazły się zespoły reprezentujące LO w Tyczynie. Zwycięstwo w tym konkursie dało naszym uczniom możliwość

odbycia historycznej podróży po Kresach Wschodnich śladami **Józefa Piłsudskiego**. W połowie października uczniowie LO w Tyczynie uczestniczyli w wycieczce do Lwowa. Była to wędrówka szlakiem miejsc i ludzi związanych z odzyskaniem przez Polskę niepodległości. Zwiedzanie zakończyliśmy na Cmentarzu Łyczakowskim i Cmentarzu Orłąt Lwowskich, które są wyjątkową pamiątką tamtych czasów.

tekst:

Małgorzata Sochacka

Obchody w Borku Starym

Uwieńczeniem całorocznych działań **Szkoły Podstawowej w Borku Starym** z okazji 100-lecia odzyskania niepodległości przez Polskę była uroczysta akademicka, która odbyła się 9.11 br. Rozpoczęła się ona odśpiewaniem czterech zwrotek Mazurka Dąbrowskiego w ramach akcji „**Rekord dla Niepodległej**”. Następnie w dwóch tańcach z szarfami zaprezentowali się wychowankowie Punktu Przedszkolnego.

Zasadniczą część uroczystości stanowił montaż słowno-muzyczny wspierany filmami prezentującymi

związane z drogą Polski do odzyskania niepodległości. Była to znakomita okazja dla uczniów do przypomnienia sobie ważnych wydarzeń z historii naszego kraju, które wiązały się z dążeniem Polaków do wyzwolenia się Ojczyzny spod ucisku zaborców. Na zakończenie wychowankowie świetlicy szkolnej pokazali taniec patriotyczny.

Ten sam program został zaprezentowany mieszkańcom Borku Starego 13.11 br. podczas **wieczornicy patriotycznej**, która odbyła się **w sali widowiskowej Domu Ludowego**. Spotkanie ubogacił koncert zespołu „**Borkowianie**” i wspólny śpiew pieśni patriotycznych.

tekst i zdj.: **Lucjan Osiały**
- dyrektor SP w Borku Starym

Wieczornica w Kielnarowej

8.11 br. w Centrum Rekreacyjno-Kulturalnym w Kielnarowej odbyła się wieczornica z okazji 100. rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę, uroczystość poświęcona ojczyźnie i wolności. Krótkim programem słowno-muzycznym z udziałem **Zespołu „Kielnarowia-**

nie”, uczniów ze **Szkoły Podstawowej w Kielnarowej**, zespołu tanecznego „**Niezapominajki**”, a także **mieszkańców Kielnarowej** pokazaliśmy, że pamiętamy o tych, którzy w różnym czasie oddali życie za naszą ojczyznę, abyśmy mogli żyć w wolnym kraju.

tekst: **Barbara Płodzień**

Informacje ze Szkoły Podstawowej w Tyczynie

Serce rośnie patrząc na te czasy!
Jan Kochanowski

Wyjątkowy rok 2018

Rok 2018 jest dla nas rokiem szczególnym. Jest to rok jubileuszu 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości, a w Tyczynie obchodzimy 650 lat powstania naszego miasta. Społeczność SP w Tyczynie bardzo aktywnie włączyła się w te obchody. Wprawdzie rok ubileuszy jeszcze się nie zakończył i wiele planów oraz przedsięwzięć przed nami, chcielibyśmy jednak podsumować nasze dotychczasowe działania.

Obchody jubileuszu stulecia odzyskania przez Polskę niepodległości zainaugurowaliśmy 9.11.2017 r. w czasie uroczystej gali. Przedstawiony wówczas przez uczniów program **Jeszcze Polska nie zginęła, póki my żyjemy** cieszył się tak wielkim uznaniem, że byliśmy zapraszani i prezentowaliśmy go kilkakrotnie, m.in. na imprezach o randze wojewódzkiej. Głównymi reżyserami tego widowiska byli nasi nauczyciele: **Diana Hałoń** i **Adam Janiec**, a o wyjątkową scenografię zadbał **Krzysztof Koziółkiewicz**. Dzięki wspaniałomyślności i talentowi pana Krzysztofa mamy wiele oryginalnych, okazjonalnych pamiątek, prac plastycznych, obrazów i rzeźb. Dla uczczenia 650 lat Tyczyna Krzysztof Koziółkiewicz wykonał piękną postać **św. Katarzyny**, patronki Tyczyna. Jest to dwumetrowa płaskorzeźba z elementami metalu oraz ceramiki, która od kilku miesięcy zdobi front budynku naszej szkoły.

Szkoła, dbając o ciekawą i różnorodną ofertę edukacyjną, włączyła się także w europejskie i ogólnopolskie konkursy, programy i projekty, jest zarejestrowana na wielu mapach programów niepodległościowych. Pomyśłodawcami naszej aktywności wielokrotnie byli sami uczniowie. To m.in. dzięki ich inwencji twórczej oraz ogromnemu zaangażowaniu pracujących w naszej szkole nauczycieli w oryginalny i interesujący sposób zrealizowaliśmy projekty: **Szkoła dla Niepodległej, Do Hymnu, My Polacy Niepodlegli, Rekord dla Niepodległej**. Braлиśmy udział w: ogólnopolskim konkursie **O Naszą Niepodległą...** (nasi uczniowie zostali finalistami), 6. Dyktandzie Niepodległościowym **„Po polsku o historii”** (dwie uczennice zakwalifikowały się do finału wojewódzkiego tego konkursu) oraz w **Narodowym Czytaniu „Przedwiośnia”**. Byliśmy również organizatorami i współorganizatorami wielu konkursów i przeglądów, których celem było kształcenie postaw patriotycznych. Były wśród nich m.in.: **100 życzeń na 100-lecie „I'm proud to be Polish”, A jak Ciebie kto zapyta..., Znasz li ten kraj, Drogi do Niepodległej, Nasz śpiewnik polskości** czy **Tyczyn w latach walki o niepodległość**.

Wymierne efekty daje nasza współpraca z rzeszowskimi oddziałami: IPN, Muzeum Okręgowego, NSZZ „Solidarność” oraz Związkiem Strzeleckim „Strzelec”. Wspólne działania z tymi instytucjami i organizacjami zaktywizowały naszą drużynę „Orląt” i zaowocowały zaangażowaniem uczniów w wiele przeprowadzonych programów i akcji. Wymieńmy tu tylko niektóre: **Żywe Muzeum**, spotkania ze świadkami historii, prelekcje i wystawy – **Ojcowie Niepodległości, Młodzi dla Niepodległej, Historia w banknotach zapisana**.

Dodatkowo w szkole realizujemy program innowacji pedagogicznej pt. **Dziedzictwo naszych przodków**,

prowadzimy comiesięczne czytanie literatury związanej z historią Polski i Tyczyna, jeździmy na wycieczki, uczestniczymy w spotkaniach. Najbardziej jednak cieszy nas fakt, że wszystkie te działania skłoniły wielu uczniów do poszukiwania śladów bohaterów w swoich rodzinach i najbliższym środowisku.

Chcemy się również pochwalić, że nasza szkoła wygrała grant konkursowy **My Polacy – niepodlegli, przedsiębiorczy**, dzięki któremu wydaliśmy **Śpiewniki pieśni patriotycznych** oraz zakupiliśmy butony i souvenir upamiętniające jubileusz odzyskania przez Polskę niepodległości. W ramach grantu zostały przeprowadzone szkolenia, konkursy, wystawy, wycieczki, m.in. do skansenu i muzeum w Markowej, do Krakowa oraz do Muzeum Okręgowego w Rzeszowie.

Podsumowując rok jubileuszu 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości, 8.11 br. nasza szkoła przygotowała kolejną uroczystą galę. W pierwszej części młodzież przedstawiła montaż słowno-muzyczny pt. **Niepodległa, niepokorna**, zaś w drugiej odbył się **Szkolny Przegląd Tańców Narodowych**. Całość zwieńczyła wspólna zabawa na **Balu Niepodległości**, który rozpoczął „rekordowy polonez” w wykonaniu ponad 300 par! Już następnego dnia, w Dniu dla Niepodległej, włączyliśmy się w bicie ogólnopolskiego rekordu. Tym razem cała społeczność szkolna wzięła udział w akcji **Rekord dla Niepodległej**. O godzinie 11:11 wszyscy uczniowie, nauczyciele i pracownicy szkoły odśpiewali **Hymn Polski**. Ostatnim akordem tego prawdziwego maratonu patriotycznego było uroczyste posadzenie **Dębu Niepodległości** oraz zakopanie **Kapsuły Czasu**, w której umieściliśmy nasze życzenia i przesłania dla przyszłych pokoleń. To były wzruszające, niezapomniane chwile, prawdziwa, żywa lekcja historii i patriotyzmu.

Ogromnie cieszy fakt, że dzięki naszym inicjatywom tworzymy szeroko pojęte więzi międzyludzkie, a przede wszystkim uczymy młode pokolenia szacunku do historii, do bohaterskich czynów naszych przodków w szerokich kręgach społeczeństwa w kraju i poza jego granicami. W ten sposób budujemy również wspólnotę lokalną, gdyż wszystkie nasze działania oparte są na solidarności, zrozumieniu i współpracy z samorządem lokalnym, parafią, biblioteką, instytucjami kultury, a przede wszystkim z rodzinami naszych uczniów.

I choć rok jubileuszy się kończy, my nie kończymy naszej pracy i radosnego świętowania. Ciągłe bijemy i bić będziemy rekordy dla Niepodległej...

tekst: **Zofia Międlar-Mruk**
- dyrektor SP w Tyczynie

Informacje ze Szkoły Podstawowej w Hermanowej

36. Rajd Pieszy Szkół Podstawowych

Jesienią każdego roku w naszej Gminie organizowany jest rajd pieszy, w którym biorą udział uczniowie ze wszystkich szkół podstawowych. W tym roku odbył się on 13.10 br., a jego organizacją zajęła się SP w Hermanowej.

W tym szczególnym dniu wszyscy chętni uczniowie ze szkół podstawowych z: Borku Starego, Tyczyna, Matysówki i Kielnarowej, wyruszyli pod opieką swoich nauczycieli do SP w Hermanowej. Tu mieli okazję zmierzyć się w różnych konkurencjach. Były rozgrywki sportowe, konkurs plastyczny oraz konkurs piosenki rajdowej. Odbył się także występ grupy tanecznej „Zespół Form Nowoczesnych IMPET”, podczas którego dziewczęta za-

prezentowały efektowne układy taneczne. Zmagania uczniów z uwagą oglądali zgromadzeni goście z burmistrzem **Januszem Skotnickim** oraz dyrektorką **Elżbietą Rożek** na czele.

Po poczęstunku odbył się ostatni ważny element rajdu, a mianowicie pamiątkowe zdjęcie, podczas którego uczniowie utworzyli z biało-czerwonych balonów flagę Polski, by upamiętnić 100-lecie niepodległości naszego kraju (fot. poniżej).

Dzień Edukacji Narodowej

Święto pedagogów i nauczycieli to wyjątkowy moment w roku, kiedy uczniowie i rodzice mogą docenić ich i podziękować za ich pracę. Tradycją stało się, że **Dzień Edukacji Narodowej** w naszej szkole rozpoczyna msza św. w kościele parafialnym w Hermanowej. Każdego roku w tym szczególnym dniu **dzieci z klasy I zostają pasowane na ucznia**. Jednak niczym tak się stanie, muszą wykazać się umiejętnością pięknej recytacji, śpiewu oraz znajomością wiedzy na temat bycia Polakiem. W tym roku uczniowie przedstawili ciekawy program artystyczny oparty na humorystycznych wierszykach oraz skocznych piosenkach. Kolejnym punktem programu, długo wyczekiwany przez uczniów klasy I, było uroczyste ślubowanie, a po nim wspólne pamiątkowe zdjęcie. Następnie dyrektorka **Elżbieta Rożek** wygłosiła przemówienie na temat edukacji, później chór szkolny (opiekun: **Alicja Mróz**) wykonał piękne pieśni, a zespół taneczny „Largo” (opiekun: **Marta Rzucek**) zaprezentował ciekawy i ekspresyjny taniec oparty na gimnastyce artystycznej. Na koniec uroczystości uczniowie z Samorządu Uczniowskiego oraz świetlicy szkolnej wręczyli drobne upominki na ręce Grona Pedagogicznego.

Klasa I wraz z wychowawcą Urszulą Burz i dyrektorką Elżbietą Rożek

Obchody 100-lecia Niepodległości Polski

9.11 br. w naszej szkole panowała niezwykle uroczysta atmosfera. O godzinie 8:30 uczniowie wszystkich klas, ich wychowawcy i nauczyciele z dyrektorką **Elżbietą Rożek** zgromadzili się na placu przed naszą szkołą w celu złożenia wieńców przed pamiątkowymi tablicami. Kolejno wyruszyliśmy w szyku klasowym za sztandarem szkoły na mszę św. w intencji Ojczyzny, której przewodniczył **ks. Wiesław Bednarz**.

Po powrocie do szkoły odbył się uroczysty apel. Rozpoczęła go pani dyrektorka, przedstawiając zgromadzonym krótką historię odzyskiwania niepodległości przez Polskę. Następnie uczniowie zaprezentowali się w przepięknych wierszach oraz pieśniach patriotycznych (reżyseria: **Piotr Ledwoń, Renata Okoń**, opiekun chóru **Alicja Mróz**). Nie zabrakło również efektownych tańców przygotowanych przez szkolny zespół taneczny „Largo” (opiekun: **Marta Rzucek**). Tematyczną prezentację multimedialną, która dopełniała całość występu, przygotował **Mariusz Koń**.

Po wzruszającym apelu uczniowie wszystkich klas - nasi mali patrioci - mieli możliwość zmierzyć się w Konkursie Pieśni Patriotycznych. Pod czujnym okiem jury w składzie: dyrektorka **Elżbieta Rożek, Renata Prokop, Ewa Pac-Majkut, Dorota Ząbek** każda grupa zaprezentowała przygotowaną przez siebie pieśń.

11.11 br. wraz z uczniami naszej szkoły wzięliśmy udział w uroczystej mszy św. z okazji 100-lecia odzyskania niepodległości przez Polskę. Na koniec celebrowania tego ważnego dnia nasi szkolni aktorzy przygotowali apel poświęcony temu historycznemu wydarzeniu.

teksty: **Aleksandra Kopiec**
- nauczyciel przedszkola/świetlicy SP w Hermanowej

Code Week – przygoda z programowaniem

W dniach 15-22.10 br. uczniowie klasy pierwszej oraz dzieci z oddziału przedszkolnego naszej szkoły uczestniczyli w akcji Code Week, która jest częścią **Europejskiego Tygodnia Kodowania**. Jego celem jest popularyzacja nauki programowania wśród dzieci, młodzieży i dorosłych. Umiejętności programowania są niezwykle ważne dla przyszłości rynku pracy. Nowe technologie są obecne w każdej już niemal dziedzinie życia, a na rynku pracy wciąż brakuje ludzi potrafiących programować.

W ramach akcji Code Week uczniowie wykonali pięć zadań, wykorzystując do tego matę do kodowania. Dzieci dowiedziały się, co to jest Code Week i dlaczego warto uczyć się „kodować”, poszukiwały algorytmów, tworzyły skrypty, zakodowały wiadomości o swoim województwie i miejscowości. Tego typu zajęcia są dla dzieci atrakcyjną formą nauki.

„Koduj z gigantami”

Warsztaty „Koduj z Gigantami” to wydarzenie promujące **ideę nauki programowania** wśród dzieci i młodzieży. Ma ono na celu zwiększenie świadomości na temat programowania, zapoznanie z programowaniem i narzędziami programistycznymi, nowymi technologiami, a dla starszych uczniów również zwiększenie świadomości o dalszej ścieżce edukacji i pracy w IT.

Do tej pory odbyły się dwie edycje wydarzenia, w których wzięło udział prawie 2000 uczniów z całej Polski. Tegoroczna edycja odbyła się w dniach 8-23.09 br. w największych miastach w Polsce, m.in. w Rzeszowie.

Z naszej szkoły w warsztatach wzięło udział dwóch uczniów z klasy 8: **Kacper Sowa** i **Jakub Zawila**. Trenerami prowadzącymi zajęcia byli doświadczeni programiści.

Jakub Zawila

Pokaz historyczny „Ku Niepodległej”

Z okazji setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości 26.10 br. w naszej szkole odbył się zaprezentowany przez grupę **Rekonstrukto** pokaz historyczny przybliżający uczniom okoliczności utraty niepodległości przez Polskę oraz drogi wielu pokoleń Polaków walczących o jej niepodległość.

Uczniowie mieli okazję zobaczyć ubiory wojskowe i uzbrojenie z różnych epok (kosyniera, szwoleżera, powstańca, legionisty I brygady Legionów Polskich). Pano wie prowadzący opowiadali o okolicznościach różnych wydarzeń historycznych, które były udziałem Polaków żyjących pod zaborami. Odpowiedzi uczniów na pytania prowadzących pokazy potwierdziły, że dzieje Polski i Polaków nie są im obce, ale żywo ich interesują. Zwrócono również uwagę na rolę kobiet w konfliktach zbrojnych. Ich ofiarna pomoc niesiona rannym na polach bitew była równie wielkim bohaterstwem, co walka mężczyzn z bronią w rękę.

Ta niecodzienna lekcja jest dowodem na to, że historia może być ciekawa i pasjonująca.

Patriotyczne spotkanie z Filharmonią

10.10 br. po raz kolejny gościła w naszej szkole Mobilna Filharmonia, która zaprezentowała audycję muzyczną pt. **„100 lat dla Niepodległej”**. Spotkanie to było oddaniem hołdu naszej wolnej Ojczyźnie poprzez wysłuchanie m.in. pięknych, polskich utworów patriotycznych.

Muzycy przybliżyli nam również okoliczności powstania takich utworów, jak: **„Marsz Pierwszej Brygady”, „O, mój rozmary-**

nie” czy **„Przybyli ułani”**. Oczywiście nie mogło się obejść bez uroczystego odśpiewania **„Mazurka Dąbrowskiego”** przez wszystkich uczniów naszej szkoły przy akompaniamencie gości. Uczniowie mogli również zobaczyć stroje ówczesnych żołnierzy, a niektórzy nawet przymierzyć charakterystyczne wojskowe nakrycia głowy, których wtedy używano.

Podczas każdego spotkania z Mobilną Filharmonią młodzież poznaje nowe instrumenty. Tym razem był to akordeon i puzon, na których można było zagrać i sprawdzić, czy to ciężka praca czy ot - zwykłe dmuchanie. To muzyczne spotkanie było niekonwencjonalną lekcją historii i muzyki.

Sukces przedszkolaków

Co roku nasi uczniowie biorą udział w ogólnopolskim konkursie plastycznym pt. **„Słońce, woda i przyroda”** organizowanym przez SP Nr 2 i Przedszkole Publiczne Nr 15 w Rzeszowie. W tym roku konkursowe zmagania odbywały się pod hasłem **„Rejs z Białoczerwoną”**. Uroczyste wręczenie nagród odbyło się 26.10 br. podczas obchodów Dziecięcego Festiwalu Marynistycznego „Rzeszowski Żagielek 2018”.

Bardzo miło nam poinformować, że w kategorii wiekowej **przedszkola Lenka Szczypek** z Punktu Przedszkolnego otrzymała nagrodę specjalną, a **Klaudia Trojanowska** zdobyła wyróżnienie. Laureatki konkursu wzięły udział w uroczystości rozdania nagród, zostały uhonorowane dyplomami i upominkami.

Dziękujemy wszystkim dzieciom za podjęty wysiłek i serdecznie gratulujemy dziewczynkom osiągniętego sukcesu.

Od lewej: Klaudia i Lenka

teksty i zdjęcia: **Lucjan Osiały, Magdalena Kawaszpała, Anna Patrzyk, Elżbieta Koniewicz, Anna Filip, Maria Horyń, Joanna Krztoń**

Z Tyczyzna do Niepołomic i Krakowa

Obchodzony jubileuszowy rok 2018 z racji 650. rocznicy powstania Tyczyzna był okazją do zorganizowania dwóch wycieczek do **Niepołomic** i **Krakowa** – miast związanych z początkami historii Tyczyzna. Podjęło się tego **Towarzystwo Miłośników Ziemi Tyczyńskiej**.

19.11 br. uczniowie klas 7 wraz z opiekunami ze Szkoły Podstawowej w Tyczynie podróżowali do **Niepołomic**, gdzie zwiedzili Zamek Królewski, który jest świadkiem sześciu wieków polskiej historii. To niezwykle miejsce, gdzie **14.03.1368 r.** król **Kazimierz Wielki** wydał dokument powołujący powstanie na Prawie Magdeburskim nowego miasta Tyczyzna na Ziemi Sanockiej. Spacer po niepołomiczym rynku i wspólna fotografia przy pomniku króla **Kazimierza Wielkiego** w ogrodach zamkowych zakończyły pobyt w Niepołomicach.

Następnie udaliśmy się do Krakowa, gdzie w kościele św. Piotra i Pawła modliliśmy się przy grobie hetmana wielkiego koronnego **Jana Klemensa Branickiego**, który w XVIII w. był właścicielem Państwa Tyczyńskiego i to jemu nasze miasto zawdzięcza przebudowę kościoła parafialnego na świątynię późnobarokową i trójnawową. Młodzi wycieczkowicze zwiedzili także Katedrę Wawelską, w której spoczywają m.in.: król **Kazimierz Wielki**, św. **Królowa Jadwiga**, król **Władysław Jagiełło** oraz jego trzecia żona - królowa **Elżbieta Pilecka**. Wymienieni władcy byli właścicielami Tyczyzna i dlatego po dzień dzisiejszy szczyrimy się tym, że Tyczyn był miastem królewskim. Uczniowie podziwiali także panoramę Krakowa z wieży Dzwonu Zygmunta, zwiedzili także podziemne krypty katedralne i mogli pospacerować po Wzgórzu Wawelskim oraz dziedzińcu Zamku Królewskiego. W Sanktuarium św. **Jana Pawła II** na Białych Morzach w Krakowie (które w tym czasie obchodziło uroczystości związane z 40-leciem wyboru kardynała **Karola Wojtyły** na Stolicę św. Piotra) zwiedziliśmy Kościół Relikwii i Kaplicę Kapłańską, w których znajdują się m.in.: Relikwiarz Krwi św. Jana Pawła II, płyta z grobu św. Jana Pawła II, papieski krzyż pastoralny, ornat wraz z mitrą oraz krzyż, przy którym nasz papież modlił się w czasie Drogi Krzyżowej w 2005 r., a także naznaczona krwią sutanna.

Młodzież przy pomniku Kazimierza Wielkiego w Niepołomicach

Członkowie TMZT w Kazimierzu

Podobną wycieczkę odbyli członkowie TMZT w dniach **4-5.08** br., jednak dwudniowy pobyt pozwolił dodatkowo - mimo letnich upałów - zwiedzić inne miejsca. W Niepołomicach – kościół ufundowany przez króla **Kazimierza Wielkiego**, w którym znajduje się Kaplica **Branickich** (potomkowie tego rodu byli w latach 1670-1808 panami na Tyczynie). W Krakowie spacerowaliśmy z przewodnikiem Traktem Królewskim. Uczestniczyliśmy także we mszy św. w Bazylice na Skałce - kościele związanym z męczeństwem św. **Stanisława Biskupa** – patrona Polski. Zwiedziliśmy na Zamku Wawelskim reprezentacyjne komnaty królewskie oraz Skarbiec Koronny i Zbrojownię. Pobyt w Krakowie zakończył spacer po Kazimierzu – dzielnicy Dwóch Kultur, miasta utworzonego przez samego króla Kazimierza Wielkiego w XIV wieku.

Wycieczki zorganizowała w imieniu Towarzystwa Miłośników Ziemi Tyczyńskiej **Zofia Domino** (członek Zarządu).

Tekst: **Zofia Domino**

Uczniowie klas 7 SP w Tyczynie przy kościele św. Piotra i Pawła w Krakowie. To tu znajduje się grób hetmana Jana Klemensa Branickiego, którego staraniem przebudowano tyczyński kościół parafialny

Międzyszkolny Konkurs Historyczny

z okazji 650-lecia Tyczyzna i 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości

Rok 2018 jest dla społeczności Szkoły Podstawowej z oddziałami gimnazjalnymi w Tyczynie bardzo ważny. Jak wszyscy Rodacy obchodzimy 100. rocznicę odzyskania niepodległości przez Polskę, włączamy się także w jubileusz 650-lecia Tyczyzna. Jedną z form poprzedzających listopadowe uroczystości było zorganizowanie Międzyszkolnego Konkursu Historycznego pod patronatem Burmistrza Tyczyzna. Zrealizowali go autorzy publikacji „Tyczyn. Śladami historii: 1368 – 1944, nauczyciele b. gimnazjum pp. **Bogumiła Dziepak, Wiesław Dziura i Piotr Ledwoń**. Fragmenty tej książki, a także podręczników historii stanowią bibliografię konkursu.

29.10 br. w szranki stanęły reprezentacje z Borku Starego, Kielnarowej, Hermanowej, Matysówki i Tyczyzna. Zawodnicy przeszli przez eliminacje w macierzystych placówkach, następnie jako uczestnicy indywidualnego finału napisali test, później trzyosobowe zespoły rozwiązywały rozmaite zadania w rywalizacji drużynowej.

Co trzeba było wiedzieć? Uczniowie mierzyli się z pytaniami dotyczącymi ojców niepodległości, łącząc biografie z fotografiami, wskazywali na mapie lokalizacje Rady Regencyjnej czy Sejmu Krajowego. Także lokalna historia dostarczyła emocji. Jakiego cesarza witał **Ludwik Wodzicki**? Jaką wtedy pełnił funkcję? Kto pieczętował się Leliwą? Na kogo z właścicieli Tyczyzna wskazują herby: Topór i magnacki Gryf? Czego poza kierowaniem szkołą dokonał **Wilhelm Rożkiewicz**?

Fantastyczni młodzi ludzie w pięknej rywalizacji uzyskali następujące rezultaty.

Indywidualnie: 1. miejsce - **Karolina Kalita** (SP Kielnarowa), 2. **Katarzyna Wiater** (SP Tyczyn), 3. ex aequo - **Magdalena Rosół** (SP Tyczyn), **Kamil Jamróz** (SP Hermanowa), 1. ex aequo - **Dominika Zięba** (gimnazjum, kl. 3 b), **Artur Tendelski** (gimnazjum, kl. 3 a), 2. **Weronika Mitał** (gimnazjum, kl. 3 a), 3. **Adrianna Szczypek** (gimnazjum, kl. 3 b). Drużynowo: 1. miejsce ex aequo – SP Tyczyn, SP Hermanowa, 2. SP Matysówka, 3. ex aequo – SP Kielnarowa, SP Borek Stary.

W imieniu organizatorów serdecznie dziękuję uczniom i przygotowującym ich nauczycielom: pp. **Dianie Hałoń, Teresie Kowal, Marii Horyń, Wiesławowi Dziurze i Piotrowi Ledwoniowi** oraz pp. dyr. **Zofii Międlar-Mruk i Zofii Kwater**, które zaszczyliły finalistów swoją obecnością.

tekst: **Bogumiła Dziepak**

I miejsce ex aequo w konkursie:

Pani Renacie Prokop

wyrazy żalu i współczucia
z powodu śmierci

MAMY

składają: **Dyrekcja, pracownicy i uczniowie
Szkoły Podstawowej w Matysówce**

Pani Renacie Prokop

wyrazy głębokiego żalu i współczucia
z powodu śmierci

MAMY

składają: **Dyrektorzy Szkół Podstawowych
Gminy Tyczyn**

Pani Renacie Prokop

wyrazy głębokiego współczucia i żalu
z powodu śmierci

MAMY

składają: **Dyrekcja, pracownicy i uczniowie
Szkoły Podstawowej w Hermanowej**

*Nie umiera ten, kto trwa w sercach
i pamięci naszej*

Z wielkim smutkiem żegnamy

Śp. TEOFILĘ PROKOP

- wieloletnią nauczycielkę
Szkoły Podstawowej w Tyczynie

Córcie Renacie i całej Rodzinie

wyrazy głębokiego współczucia
oraz słowa otuchy i wsparcia

składają: **Dyrekcja, pracownicy, uczniowie
i rodzice Szkoły Podstawowej z oddziałami
gimnazjalnymi w Tyczynie**

Stuletni Krzyż w Hermanowej w stulecie niepodległości

W poprzednim numerze GT zamieściliśmy relację Sławomira Wójtowicza ze spotkania modlitwano-patriotycznego, jakie odbyło się ostatniego dnia września br. przy stuletnim krzyżu stojącym na najwyższym wzniesieniu Hermanowej. O tym, jak doszło do postawienia tego krzyża sto lat temu, informacja poniżej.

Historia wykonania i ustawienia krzyża na polu ówczesnego właściciela **Kazimierza Wrony** (a obecnie prawnuczki **Ewy Filip**) sięga 1918 r., kiedy to zakończyła się I wojna światowa. Krzyż jest wotum wdzięczności Bogu za szczęśliwy powrót Kazimierza Wrony z frontu tej wojny (hermanowianin brał udział w walkach armii austriackiej na froncie włoskim).

W pierwotnej formie krzyża umocowana była na nim mała drewniana kapliczka, w której za szybką umieszczona była figurka **Chrystusa Frasobliwego**, wykonana przez nieznanego artystę ludowego. Po wielu latach kapliczka ta zaginęła. Upływały kolejne lata i do krzyża przymocowano wizerunek Chrystusa ukrzyżowanego, który pomimo wielu lat - z pewnymi ubytkami materiału - przetrwał do czasu budowy nowego krzyża.

Krzyż ten stał ocieniony dwiema czereśniami, tzw. „jagodami”, jak na nie potocznie mówiono. Usytuowany został na najwyższym wzniesieniu w Hermanowej, skąd jest widoczny na całą okolicę. Z wzniesienia tego rozciągają się wspaniałe widoki na panoramę otaczających miejscowości. W cieniu krzyża i drzew w okresie żniw posilali się i odpoczywali żeńcy, gdy jeszcze używano sierpów, a później kosiarze wraz z całymi rodzinami. Przerwy w pieszej wędrówce z Tyczyna robili sobie przechodnie, aby odpocząć przed dalszą podróżą. Pod krzyżem tym wznoszono też modlitwy dziękczynne za otrzymane dary od Boga, z prośbami o błogosławieństwo na dalsze lata.

Przed krzyżem tym przeszła historia odradzania się Polski po 123 latach niewoli, przeszły lata biedy galicyjskiej, przetoczyły się hordy niemieckich najeźdźców w czasie II wojny światowej. Chrystus z wysokości krzyża błogosławił tym, którzy się radują i pocieszają tym, co się smuć.

Czas jednak upływa bezpowrotnie, mając wpływ na przyrodę i rzeczy przez człowieka uczynione. Drzewa w otoczeniu krzyża rozrosły się, przeszły w sędziwy wiek. Razem z nimi zstarzał się też i krzyż. Zmęczone wichurami „jagody” zaczęły marnieć, usychać, tracąc konary, a pnie pękając, odkrywały swe chore wnętrza. Podobnie i krzyż ulegał zmuszeniu i przegnicciu u swojej podstawy osadzonej w ziemi, stawał się coraz krótszy, przechylając się do drzewa „jagody”. Pomimo wiekowego osłabienia i choroby drzewo to jak Szymon z Cyreny wsparło upadający krzyż. Tak trwali w symbiozie na wzniesieniu.

Dostrzegłem tę niedolę i opuszczenie krzyża chylącego się do upadku. Postanowiłem podjąć

Wartości

wartości polskości
świadomość zrodzona
w narodzie

potrzeba ducha
starsi i młodzi
i łopot flag
w pochodzie

należna cześć
patriotyzm
manifest wolności

Bóg
Honor
Ojczyzna

Anna Kocór

Na fotografii Jan Wrona (bratanek Kazimierza) przy stuletnim krzyżu. Fot. Edmund Leniart

działania celem odbudowy tego już historycznego miejsca kultu religijnego. **Zofia Sroka** (wnuczka **Kazimierza**) chętnie wyraziła zgodę na wycięcie chorych drzew i osadzenie nowego krzyża. Niezbędny materiał drewna zabezpieczył **Marian Wilk**, któremu miejscowy leśniczy **Kazimierz Trojnar** zezwolił wyciąć dąb. Wykonania krzyża podjął się **Wojciech Malak** przy mojej pomocy. Przygotowano też płotek celem ogrodzenia placu przy krzyżu. Zgromadzone zostały żwir i cement na wykonanie postumentu pod zamocowanie krzyża w stalowych uchwytach. Stare drzewa zostały wycięte, a sam krzyż pocięty i spalony na miejscu swojego stania.

Do wykonanego krzyża zamocowany został wizerunek Chrystusa odlany w WSK Rzeszów i podarowany przez **Mariana Fornala**, zaś tabliczki ze zwrotką pieśni i napisem INRI wykonał **Tadeusz Witek**. Krzyż został osadzony w postumencie i otoczony parkanikiem. Celem upiększenia otoczenia zakupiłem dwie sadzonki srebrnej jodły. Uroczystego poświęcenia krzyża dokonał 19.05.1996 r. ks. proboszcz **Stanisław Tarnawski** przy udziale wielu mieszkańców naszej parafii.

Dwa lata temu **Marcin Puc**, prawnuk fundatora, dokonał renowacji krzyża, wymienił parkanik na nowy, a także przyciął gałęzie rozrostłych pięknie jodeł.

W obecnym 2018 roku mija 100 lat od postawienia krzyża na tym wzniesieniu, co wpisuje się w setną rocznicę odzyskania niepodległości przez Polskę.

tekst: **Eugeniusz Malak**

Spotkania edukacyjne w Kielnarowej

O tym, jak ważne jest zainteresowanie książką i słowem pisany dzieci, wiemy doskonale. Żeby to zainteresowanie było skuteczne, wystarczy ciekawy pomysł, który sprawi, że najmłodszy na długo zapamiętają spotkanie z książką.

Takie też były zajęcia biblioteczne w Filii biblioteki Publicznej w Kielnarowej, zorganizowane 14.11 br. dla dzieci z miejscowej zerówki. Podczas zajęć, zatytułowanych „**Mole książkowe i nowe życie książek**”, dzieci otrzymały w prezencie zakładki do książek i opaski moli książkowych oraz wykonały taniec przy piosence z przebojów słynnego Kulfona i Moniki w tonacji „**Mól książkowy**”. Mali czytelnicy dowiedzieli się, jakie książeczki można znaleźć w naszej bibliotece, dzieci opowiadały także o swoich ulubionych bajeczkach. Nie zabrakło również głośnego czytania. Zerówczaki wysłuchały przygód głównej bohaterki opowiadania pt. „**Kasia w Krainie Książek**”, dla której biblioteka sta-

Zerówkowicze jako mole książkowe

ła się bezpiecznym miejscem, gdzie mogła poczytać fascynującą książkę o przyjaznych molikach książkowych. By maluchy pamiętały o oddawaniu wypożyczonych książek z biblioteki, przeczytano także wiersz **Juliana Tuwima** pt. „**Słoń Trąbalski**”. Podsumowaniem zajęć była zabawa w opatrywanie i bandażowanie zniszczonych książek. Na zakończenie spotkania dzieci mogły się pobawić w kąciku zabaw.

I zajęcia plastyczne mogą pomóc w zainteresowaniu najmłodszych książką. Można było się o tym przekonać w ostatnich dniach października. W bibliotece odbyły się wtedy zajęcia plastyczne,

podczas których dzieci wykonywały m.in. zakładki do książek i maski zwierzątek. Na zajęcia głośnego czytania zaprosiła nas do siebie grupa przedszkolaków. Dzieci z wielką uwagą wysłuchały opowieści o przygodach **Franklina**, **Kici Koci** i **małej Zuzi**. Najmłodszy miło spędził czas na zabawie, układając w odpowiedniej kolejności postacie z wiersza **J. Tuwima** pt. „**Rzepka**”.

tekst: **Bogusława Paluch**
- bibliotekarz w filii BP w Kielnarowej

„Mała książka – wielki człowiek”

Projekt dla 3-latków w MiGBP w Tyczynie

Za nami półmetek ogólnopolskiej akcji czytelniczej, do której dołączyła tyczyńska biblioteka publiczna wraz ze swoimi filiami. Projekt jest realizowany we współpracy z **Instytutem Książki**. W całej Polsce zgłosiło się 3 tys. placówek bibliotecznych, które swoim 3-letnim czytelnikom rozdają **Wyprawki Czytelnicze**.

W ramach kampanii społecznej Instytutu Książki od września br. ponad 13 tys. trzylatków w Polsce otrzymało **darmowe Wyprawki**, a w nich: książeczkę „Pierwsze wiersze dla...”, broszurkę dla rodziców o zalecanych czytaniach dzieciom oraz Kartę Małego Czytelnika do zbierania naklejek.

Jak otrzymać taką Wyprawkę? Wystarczy **przyjść z dzieckiem do MiGBP w Tyczynie lub naszych filii i zapisać maluszka do biblioteki**. Podczas każdej wizyty w bibliotece, zakończonych wypożyczeniem przynajmniej jednej książeczki z księgozbioru dziecięcego, mały Czytelnik otrzyma naklejkę, a po zebraniu dziesięciu dziecko zostanie uhonorowane imiennym dyplomem.

W MiGBP w Tyczynie od początku trwania akcji rozdaliśmy 19 wyprawek. **Kolejne Wyprawki Czytelnicze czekają na rozdanie!**

Serdecznie zapraszamy do zapisywania dzieci do naszych placówek.

tekst: **Agnieszka Janda**

„Mała książka – wielki człowiek”
Projekt Instytutu Książki
dla 3-latków w MiGBP w Tyczynie

- ▶ Zapisz swojego trzylatka do naszej biblioteki
- ▶ Twoja pociecha dostanie od nas m.in. Kartę Małego Czytelnika z miejscem na naklejki
- ▶ Wypożyczajcie z maluchem książeczki z naszego księgozbioru. Podczas każdej wizyty dziecko otrzyma naklejkę do wklejenia na Kartę
- ▶ Po uzbieraniu 10 naklejek mały czytelnik otrzyma Dyplom... i zabawa zaczyna się od nowa!

Akcja trwa do końca grudnia 2018r.

Masz w domu książki, które już przeczytałeś?
Twoje dzieci wyrosły z bajek?

Przynieś do Biblioteki Publicznej w Tyczynie niepotrzebne książki, które masz w domu!
Niech inni czerpią z nich radość czytania!

Uwaga! Przyjmujemy książki wydane maks. 5 lat wstecz.

Szczegóły pod nr. tel. (17) 22-19-410

Złote Róże Małego Księcia rozdane

28.10 br. odbyła się 8. edycja **Festiwalu Piosenek Katarzyny Sobczyk „O Złotą Różę Małego Księcia”**. Wzięło w nim udział **około 80 uczestników z całej Polski**. Soliści oraz zespoły wokalne występowały w dwóch kategoriach wiekowych: 10-15 lat (I kat.) oraz od 16 lat wzwyż (II kat.). Ze względu na dużą ilość uczestników podczas festiwalu pracowały dwie komisje jurorów. Zmagania wokalistów w I kategorii wiekowej oceniali: **Arek Kłusowski** (przewodniczący komisji, kompozytor, tekściarz, laureat wielu nagród w Polsce i za granicą, finalista programu „The Voice of Poland”), **Elżbieta Lewicka** (wykładowca na Wydziale Muzyki UR, krytyk muzyczny, jurorka konkursów muzycznych, dziennikarka), **Kamil Niemiec** (pedagog, instruktor WDK w Rzeszowie, skrzypek w zespole „Hudacy”, kapelmistrz Orkiestry Szałamaitek przy WDK w Rzeszowie).

Laureatami w I kategorii wiekowej zostali: **Norbert Jedliński** z Brzeźnicy (I miejsce), **Laura Grębowska** - Rzeszowski Dom Kultury (RDK) Filia Staromieście (II miejsce), **Tomasz Nowak** - RDK Filia Biała (III miejsce). Wyróżnienia otrzymali: **Oliwia Niemczura** - Centrum Sztuki Wokalnej (CSW) w Rzeszowie, **Wiktoria Gnot** - GOK w Mogilanach, **Magdalena Książek** - RDK Filia Biała, **Klaudia Łacka** - Niżańskie Centrum Kultury „Sokół” w Nisku, **Natalia Bandura** - CSW w Rzeszowie, **Kinga Paszek** - RDK Filia Staromieście.

Solistów i zespoły wokalne w II kategorii wiekowej oceniało jury w składzie: **Arek Kłusowski**, **Mariola Niziołek** (wokalistka, konferansjerka, instruktorka wokalu, liderka i menadżerka zespołu Lola Band, wokalistka w zespole jazzowym Old Rzech Jazz Band, laureatka „Szansy na sukces”), **Andrzej Klee** (dziennikarz muzyczny Polskiego Radia Rzeszów, prowadzący autorskie programy, m.in. „Klekotanie Dinozaura”, inicjator festiwalu muzycznego „Dino Top”). W tej kategorii wiekowej

**Wydarzeniem towarzyszącym festiwalowi
był koncert duetu Szott&Lipiec**

wej pierwszy raz w historii festiwalu jury postanowiło przyznać nagrodę **Grand Prix**, którą otrzymała **Oliwia Skóra** z CSW w Rzeszowie.

Ze względu na bardzo wysoki poziom wszystkich uczestników przyznane zostały również dwa równorzędne pierwsze miejsca dla **Żanety Chelminiak** z CSW w Rzeszowie oraz **Weroniki Połowniak** z Klubu 21. Brygady Strzelców Podhalańskich w Rzeszowie. Drugie miejsce zajęła **Aleksandra Wajda** z CSW w Rzeszowie, a trzecie miejsce **Dominik Połowniak** z Klubu 21. Brygady Strz. Podh. w Rzeszowie. Wyróżnienia otrzymały: **Patrycja Jurek** (CSW w Rzeszowie), **Oliwia Lewandowska** (Jasielski Dom Kultury), **Weronika Kowalczyk** (Dom Kultury w Sokolinach) i **Aleksandra Małek** (Janów Lubelski). W kategorii zespoły wokalne I miejsce zajęł **Zespół Singing Souls** z MDK w Rzeszowie.

W tym roku wydarzeniem artystycznym towarzyszącym festiwalowi był **koncert duetu Szott & Lipiec**, który zaprezentował nie tylko własne utwory, lecz również znane przeboje z lat 70. i 80. Koncert został zorganizowany w ramach projektu „Podkarpackie Inicjatywy Lokalne 2018-2019” dofinansowanego ze środków Programu Fundusz Inicjatywy Obywatelskich. Regionalnymi Operatorami Projektu są: Fundacja Fundusz Lokalny SMK, Stowarzyszenie LGD, „Partnerstwo dla Ziemi Niżańskiej”, Stowarzyszenie LGD „TRYGON – Rozwój i Innowacja, Fundacja Przestrzeń Lokalna”. Koncert Duetu Szott & Lipiec uzyskał również Honorowy Patronat Prezydenta Miasta Rzeszowa.

Organizatorem 8. Festiwalu Piosenek K. Sobczyk był M-GOK w Tyczynie. Patronat nad wydarzeniem objęli Starosta Rzeszowski oraz Burmistrz Tyczyna, natomiast patronat medialny: Gazeta Codzienna Nowiny, portal nowiny24, TVP3 Rzeszów oraz Polskie Radio Rzeszów.

Składamy serdeczne podziękowania uczestnikom oraz opiekunom i zapraszamy do udziału za rok w **nowej formule Festiwalu!**

teksty: **Dorota Drozd**
- M-GOK w Tyczynie

**II miejsce
w kat. soliści
pow. 16 lat:
Aleksandra Wajda**

**II miejsce w kat. soliści
10-15 lat: Laura Grębowska**

**III miejsce
w kat. soliści 10-15
lat: Tomasz Nowak**

**III miejsce
w kat. soliści
pow. 16 lat:
Dominik
Połowniak**

Jeśień jazzowa w Centrum Dziedzictwa

8.11 br. w CDKiIT w Tyczynie w ramach projektu „Podkarpacka Jeśień Jazzowa” odbył się koncert zespołu **JG Tango Project**, który powstał w 2016 r. z inicjatywy gitarzysty **Jacka Gajdka**. Zespół wystąpił w składzie: **J. Gajdek** (gitara klasyczna), **Marek Murias**

(akordeon) i **Zdzisław Ziarkiewicz** (kontrabas). Muzycy mieszkają w Rzeszowie i występują głównie w naszym regionie. Wykonywana muzyka to wyłącznie utwory argentyńskiego kompozytora **Astora Piazzolli**. Są to instrumentalne, nowoczesne tanga zaliczane do

Projekcja filmu o rotmistrzu Pileckim

4.10 br. w sali M-GOK w Tyczynie odbyło się spotkanie z twórcami książki pt. „**Pilecki. Śladami mojego taty**” połączone z pokazem filmu „**Pilecki**”- biograficznym, fabularyzowanym dokumentem opowiadającym o losach **rtm. Witolda Pileckiego**. Witold Pilecki to postać nietuzinkowa. Polski bohater, wytrawny konspirator, uciekinier z Auschwitz, powstaniec warszawski, żołnierz Sił Zbrojnych na Zachodzie. To człowiek, który jak nikt rozumiał słowo: *Ojczyzna*. O kulisach powstania filmu opowiadał **Bogdan Wasztyl** - producent filmu i współautor książki „Pilecki. Śladami mojego taty”, która powstała dzięki rozmowom z synem rotmistrza – **Andrzejem Pileckim**.

W spotkaniu i projekcji filmu wzięli udział nie tylko mieszkańcy, ale również młodzież ze szkół z terenu naszej Gminy, której bardzo serdecznie dziękujemy za obecność.

Nauczyciele i uczniowie LO w Tyczynie wraz z Bogdanem Wasztylem

nurtu tango nuevo. Zostały one zaaranżowane przez lidera zespołu na trzyosobowy skład.

Oprócz zespołu gościliśmy również parę tancerzy pp. **Elżbietę i Wiesława Gorzelników** - małżeństwo dzielące wspólną pasję, jaką jest tango argentyńskie. Swoją miłością do tanga zarażają oni inne małżeństwa, uczą tanga prowadząc kilka grup. Tworzą wraz z innymi miłośnikami tanga grupę Tango Argentino Rzeszów, spotykają się na cotygodniowych wieczorkach tanecznych zwanych milongami, organizują imprezy tango-we. W Tyczynie była to już trzecia edycja projektu Podkarpackiej Jesieni Jazzowej.

Organizatorami koncertu byli: Wojewódzki Dom Kultury w Rzeszowie, CDKiIT w Tyczynie oraz Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury im. K. Sobczyk w Tyczynie. Koncert zespołu JG Tango odbywał się pod Honorowym Patronatem Marszałka Województwa Podkarpackiego.

Serdecznie dziękujemy licznie zgromadzonej publiczności i zapraszamy za rok!

teksty: **Dorota Drozd**

Burmistrz Tyczyna, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury im. Katarzyny Sobczyk w Tyczynie

serdecznie zapraszają na

otwarcie Centrum Promocji Dziedzictwa Kulturowego w Tyczynie

8 grudnia 2018 r., godz. 16.00
Tyczyn, ul. Rynek 24

W programie:

- uroczyste otwarcie i poświęcenie Centrum Promocji Dziedzictwa Kulturowego w Tyczynie
- projekcja filmu dokumentalnego o Franciszku Kotuli pt. „Swoj nieznanym”
- spotkanie z Bogusławem Kotulą
- otwarcie wystawy „Podkarpackie Regionalia”
- koncert cymbalisty Andrzeja Mozgały
- występy solistów z Zespołu Śpiewaczego „Tyczyniaczy”

Zadanie pn. „Przebudowa zabytkowej kamienicy ul. Rynek 24 w Tyczynie” zrealizowano w ramach projektu pn. „Zachowanie dziedzictwa kulturowego oraz wsparcie instytucji kultury na terenie ROF” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach osi priorytetowej IV. Ochrona środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego, działania 4.6 Kultura – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020.

Spotkanie młodzieżowych rad z Podkarpacia

30.10 br. w Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej w Tyczynie odbyła się **sesja Młodzieżowej Rady Gminy Tyczyn** połączona ze spotkaniem z młodzieżowymi radami z terenu województwa podkarpackiego. Z inicjatywą takiego spotkania wyszła **Młodzieżowa Rada Lubaczowa**.

Dla młodych lubaczowian było to kolejne spotkanie realizowane w ramach wymiany doświadczeń z innymi młodzieżowymi radami dzięki projektowi z Funduszu Inicjatyw Obywatelskich. Koordynacja spotkania oraz zaproszenie młodzieżowych rad było inicjatywą tyczyńskiej młodzieży. W spotkaniu udział wzięły młodzieżowe rady z: Tyczyna (gospodarz spotkania), Lubaczowa, Tarnobrzega oraz Rzeszowa.

Spotkanie rozpoczęło się od sesji MRGT, której przyglądali się zebrani goście. W jej trakcie młodzieżowi radni przyjęli jedną z najważniejszych uchwał (w kontekście funkcjonowania Młodzieżowej Rady), dotyczącą Katalogu Potrzeb Młodzieży Gminy Tyczyn. Uchwała ta jest obowiązkowa (zgodnie ze statu-

tem MRGT) i pełni funkcję konsultacyjną pomiędzy Młodzieżową Radą a władzami Gminy Tyczyn (taką też rolę pełni Młodzieżowa Rada zgodnie z ustawą o jej funkcjonowaniu). Do Katalogu odniósł się obecny na sesji burmistrz Tyczyna **Janusz Skotnicki**, wskazując możliwe do włączenia do budżetu na rok 2019 inwestycje.

Następnie odbyło się spotkanie warsztatowe, którego celem była wymiana doświadczeń i prezentacja obecnych na spotkaniu młodzieżowych rad. Wspólnie spędzony czas upłynął w świetnej, przyjaznej atmosferze, której towarzyszył profesjonalizm i zapał młodzieży do zorganizowania kolejnego spotkania.

tekst: **Tomasz Chlebek**
- opiekun MRGT

Uczestnicy spotkania młodzieżowych rad z Podkarpacia w Tyczynie

Kolejny rok działalności Młodzieżowego Centrum Współpracy

Co prawda mamy jeszcze listopad i rok się nie skończył, ale już teraz chcemy podsumować tegoroczne działania MCW. Oto skrót najważniejszych naszych inicjatyw.

Rozpoczęliśmy jak co roku z mocnym przytupem, czyli kolejnym **Finałem Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy**, który był jak zawsze piękny i tym razem rekordowy, bo Sztab działający przy naszym Stowarzyszeniu zebrał 37 786,22 zł. Po raz kolejny we współpracy z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Kultury im. K. Sobczyk w Tyczynie zorganizowaliśmy wspólny finał w sali widowiskowej M-GOK.

Jeszcze nie opadł kurz po WOŚP, a my zorganizowaliśmy kolejną dużą akcję. Było nią **zimowisko dla dzieci w Zakopanem**. W tym miejscu **dziękujemy władzom Gminy Tyczyn za wsparcie i dofinansowanie tego wyjazdu dla dzieci z terenu naszej Gminy**. To był bardzo aktywny tydzień, podczas którego dzieciaki miały okazję nauczyć się lub podszkolić swoje umiejętności jazdy na nartach i łyżwach, zwiedziły także Zakopane. Aby zobaczyć, jak spędziliśmy czas na tym zimowisku, zapraszamy do obejrzenia zdjęć na naszym fanpage'u na portalu Facebook lub na stronie internetowej: www.mcw.tyczyn.pl.

W ramach naszych działań wspólnie z Norwegami opracowaliśmy **projekt współpracy międzynarodowej**. W Bergen (Norwegia) nasi reprezentanci spotkali się z osobami z zagranicy (z: Rumunii, Szwecji, Norwegii, Litwy, Wielkiej Brytanii, Cypru, Włoch oraz Danii), które również pracują z młodzieżą. Był to wielki zastrzyk energii dla nas, wymieniliśmy się doświadczeniami, snuiliśmy też plany na przyszłość.

Podczas wakacji tradycyjnie już podjęliśmy się organizacji **kolonii**, na które w tym roku wyjechało 132 dzieci z województwa podkarpackiego (bo działamy szeroko).

Po raz drugi dziękujemy Gminie Tyczyn za dofinansowanie naszych działań. To były świetne dwa tygodnie, na zakończenie których dzieci pytały, gdzie jedziemy za rok. Dziś już wiemy - do **Jastrzębiej Góry** (w sierpniu 2019 r.).

Początek roku szkolnego to dla nas też początek kolejnego obszaru, na którym działamy jako Stowarzyszenie. Bierzymy udział w projektach doskonalących naszą kadrę w ramach **Szkoły Animatorów Lokalnych - Przestrzeń Inspiracji Społecznej** (jesteśmy partnerem Stowarzyszenia Mediacyjno-Edukacyjno-Familiologicznego PROSPECTUS w ramach Funduszu Inicjatyw Obywatelskich) oraz w szkoleniach w ramach **ROWES** - kompleksowe wsparcie sektora Ekonomii Społecznej w subregionie. Obecnie jeden z naszych członków uczestniczy w Szkole Animatorów, a wszyscy wzięli udział w kursie w ramach ROWES-u.

Ponadto uruchomiliśmy nasz autorski projekt pn. **„Fakty Gminy Tyczyn”**. Na czym on polega? Na naszym fanpage'u na Facebooku co dwa tygodnie udostępniamy informacje o Gminie Tyczyn. Uruchomiliśmy również konto na Instagramie. Przygotowujemy się także do kolejnych projektów i działań.

Już dziś zapraszamy na **27. Finał WOŚP**, który odbędzie się **13.01.2019 r.** w hali sportowej przy SP w Tyczynie (dawne gimnazjum). Planujemy duże, ale o tym w następnym numerze GT. **Zapraszamy również do zapisów na zimowisko**, które odbędzie się podczas ferii zimowych w Zakopanem.

Więcej informacji o naszych działaniach można znaleźć na stronie internetowej: www.mcw.tyczyn.pl oraz w mediach społecznościowych (FB, Instagram).

Jeśli chcesz z nami działać, zapraszamy w **każdy czwartek o godz. 18.30** do naszego biura przy **ul. Św. Krzyża 14/203 w Tyczynie**.

tekst: **Tomasz Chlebek**
- prezes Stowarzyszenia MCW

Mamo, ja się nudzę!

Gdy dziecko idzie do przedszkola, jego życie ulega całkowitej przemianie. Większość dnia spędza wśród innych dzieci, zdobywając nowe umiejętności, usamodzielniając się. Tempa nabiera jego rozwój psychiczny, fizyczny i emocjonalny. W czasie zajęć przedszkolnych jego mózg i zmysły odbierają wiele nowych bodźców, wiele informacji, które będzie musiał przetworzyć, zrozumieć i zapamiętać. Jeżeli panie uczące w przedszkolu są dobrze przygotowane do pracy, to dzieci mają tak zorganizowany plan zajęć i zabaw, że nie mają szans na nudę.

Czy rodzice w domu również powinni tak szczerze wypełnić dzieciom wolny czas?

Dziecko, by uporządkować nowo zdobyte

informacje i doświadczenia, potrzebuje spokoju. Nie oznacza to wcale ciszy i głębokiego zamyślenia. Wystarczy, by przez jakiś czas nie wymagać od niego koncentracji, skupienia się na nowej rzeczy. **Dlatego nie jest wskazane, by czas wolny przedszkolaka ściśle wypełniały zajęcia dodatkowe i atrakcje.** Łatwo wtedy wywołać u niego stan przemęczenia. Rodzic musi pamiętać, że czas zabawy jest tak samo istotny, jak czas nauki. Co więcej, na tym etapie rozwoju dziecka edukacja powinna odbywać się przy okazji zabawy.

POŁKA Z KSIĄŻKAMI

Wydawać by się mogło, że o obozach koncentracyjnych wiemy bardzo dużo. Liczne świadectwa ocalałych, które ciągle ukazują się drukiem, wciąż uzupełniane podręczniki do historii, książki popularnonaukowe - wszystkie te wydawnictwa mają na celu przekazanie nam okrucieństwa wojny. Jak bardzo II wojna światowa była potwornym przeżyciem, może świadczyć fakt, że wielu ocalałych zdecydowało się opowiedzieć swoją historię dopiero u schyłku życia. Tak też zrobił **Lale Sokołow** - więzień Auschwitz - zwany tatuażystą - którego zadaniem było tatuowanie numerów więźniom przybywającym do obozu. O tym, jak udało mu się przeżyć obóz koncentracyjny i... poznać w nim miłość swojego życia, Lale opowiedział **Heather Morris**, która napisała powieść opartą o historię Sokołowa pt. „**Tatuażysta z Auschwitz**”.

Kiedy Heather spotkała Lalego, mężczyzna miał ponad 85 lat. Sędziwy wiek nie był przeszkodą w opowiedzeniu Morris historii sprzed ponad 60 lat. Jest to historia bardzo ciekawa, bo obok tragicznych chwil, jakie Sokołow przeżył w Auschwitz (mimo że jako tatuażysta miał więcej swobody niż inni więźniowie), poznajemy losy miłości Lalego do **Gity** - dziewczyny, która jak tysiące innych stała w kolejce do wytatuowania obozowego numeru. Sokołow zakochał się w kobiecie od pierwszego wejrzenia i obiecał sobie, że zrobi wszystko, by razem przeżyli obóz i pobrali się. Czy mu się to udało? Zapraszam do lektury.

Poleca: **AJ**

Gdy nasze dziecko wraca do domu po całym dniu nauki i kontaktów z rówieśnikami, powinno mieć szansę na odpoczynek. Wcale nie trzeba mu go organizować. Najlepiej zostawić dziecku wolną rękę, by samo odkryło, co w danej chwili ma ochotę zrobić, które ze swoich potrzeb chce zaspokoić. Możliwe, że przyjdzie posiedzieć na kolanach i porozmawiać. Nie jest wykluczone, że usnie.

Także zabawy ruchowe są dla przedszkolaka formą relaksu i odpoczynku. Gdy dziecko ma ochotę, a pogoda na to pozwala, rodzice powinni zabrać go na dwór, by tam mogło bez skrępowania rozładować nagromadzoną energię. To, jak te zabawy będą wyglądały, zależy w znacznej mierze od jego potrzeb, które dorosły powinien uszanować. Jeżeli pogoda nie pozwala na wyjście, a dziecko nie może usiedzieć na miejscu, warto, by rodzice poszukali w okolicy dobrze wyposażonej, bezpiecznej sali zabaw. Jest to dobry sposób na spożytkowanie energii i nawiązanie nowych znajomości (również dla rodzica).

Kontakty z innymi dziećmi są przedszkolakowi potrzebne, szczególnie wtedy, gdy są ferie, wakacje, przerwę w przedszkolnych kontaktach. Wtedy dziecko, pozabawione towarzystwa i jednocześnie organizatora zajęć, może zacząć się intensywnie nudzić.

Jednak w przypadku przedszkolaka walka z nudą powinna mieć ograniczony wymiar. **Rodzice nie powinni starać się nieustannie zajmować maluchem.** Nie powinni dostarczać mu gotowych pomysłów i rozwiązań. To nie wpływa pozytywnie na rozwój dziecka. Hamuje jego samodzielność, umiejętność interpretowania własnych emocji i potrzeb, nie pozostawia miejsca na własną inwencję i wyobraźnię. Pamiętajcie Państwo, że organizując zabawy dla dzieci w domu i na dworze, najlepiej tylko **inspirować, towarzyszyć, wspierać** i przede wszystkim **kochać**.

Poniżej przytaczam kilka propozycji na wspólne zabawy z dzieckiem. • **Rysowanie** - to chyba jedno z ulubionych zajęć każdego dziecka. Pobudza wyobraźnię oraz kreatywność. Wystarczy tylko kredki i blok rysunkowy. • **Malowanie** - można się przy tym pobrudzić, co sprawia dziecku wiele radości (a jego rodzicom trochę mniej). Sięgnijcie po farby plakatowe oraz pędzelki lub własne dłonie i do pracy! • **Modelowanie** to świetny rodzaj zabawy do tworzenia różnych zwierzątek lub postaci z bajek. Potrzebna jest jedynie modelina lub plastelina. • **Klocki** - dzięki nim możesz stworzyć z dzieckiem różne budowle. Kto wie, może obudzi się w nim zmysł architektki i sam będzie wymyślał coraz to nowsze konstrukcje? • **Puzzle** - to zabawka, która zachęca do myślenia. Niektórzy naukowcy twierdzą, że dzieci, które potrafią układać różne układanki, w przyszłości szybciej uczą się czytać. • **Gry planszowe** są idealną formą do wspólnego spędzania czasu. Nutka rywalizacji umożliwia świetną zabawę. Możesz kupić gry edukacyjne, dzięki którym twoje dziecko nabierze nowych umiejętności. • **Gotowanie** - wspólne pieczenie i gotowanie to połączenie przyjemnego z pożytecznym. Z jednej strony będzie to dobra zabawa dla dzieci, a z drugiej przyrządzisz dla nich od razu coś do jedzenia. Ponadto pociechy na pewno będą chciały spróbować czegoś, co same zrobiły i pomóc ci następnym razem.

Życzę miłego spędzania czasu!

Źródło: Aniela Cholewińska-Szkolik, *Gdy dziecko się nudzi.*

**KĄTIK
PEDAGOGA**

Rubrykę redaguje:
**Beata
Byczyńska-Gruca**
- pedagog
w SP w Tyczynie

„Kochasz dzieci - nie pal śmieci!”

Powietrze, a dokładniej zawarty w nim tlen, jest niezbędne do życia człowiekowi. Osoba dorosła w stanie spoczynku oddycha ok. 15 razy na minutę, za każdym razem wprowadzając do płuc ok. 0,5 litra powietrza. W ciągu minuty pobieramy zatem ok. 7,5 litra powietrza, a w ciągu doby 10 500 litrów. Niestety, tylko około 1/5 powietrza pobieranego przez nasze płuca stanowi tlen, reszta to inne składniki powietrza, w tym pyłowe i gazowe jego zanieczyszczenia. Wszystkie substancje zanieczyszczające powietrze są szkodliwe dla człowieka, ale **największy wpływ na nasze zdrowie mają zawieszane w powietrzu cząsteczki stałe PM10 i PM2,5.**

Warto odpowiedzieć sobie zatem na pytanie, co zanieczyszcza powietrze, którym oddychamy? Obecnie największe źródło zanieczyszczeń stanowi tzw. **niska emisja** powsta-

jąca ze spalania węgla i innych paliw stałych w domowych piecach oraz spalin samochodowych. **Okolo 90% ponadnormatywnych zanieczyszczeń jest emitowane przez domowe instalacje grzewcze, w których nieodpowiedzialnie spalamy różne odpady domowe, np. plastikowe butelki typu PET, opakowania po jogurtach, olejach, proszkach do prania, płynach, pastach do zębów, folie.** W wyniku ich spalania powstają szczególnie szkodliwe dla zdrowia związki chemiczne.

Zanieczyszczenie powietrza przyczynia się do zmian w mózgu, które mogą powodować choroby Parkinsona czy Alzheimerera. Kiedy ludzie wdychają zanieczyszczone powietrze, zawarta w nim materia cząsteczkowa przenika do mózgu przez barierę ochronną. Podobnie dzieje się w przypadku układu pokarmowego czy oddechowego. Pyły zawieszane, benzo(a)piren czy tlenki azotu i siarki, wnikają do układu oddechowego i wywołują reakcję obronną organizmu w postaci przewlekłego zapalenia. Zauważamy wówczas takie objawy jak: katar, kichanie, kaszel czy duszność. Duże cząsteczki zanieczyszczeń (PM10 zawierają cząstki o średnicy mniejszej niż 10 µm) zalegając w układzie oddechowym, wywołują przewlekły nieżyt nosa, zapalenie krtań, a następnie mogą prowadzić m.in. do zapalenia oskrzeli. Natomiast małe cząsteczki zanieczyszczeń (takie jak pył PM2,5 - cząstki o średnicy mniejszej niż 2,5 µm) są jeszcze bardziej niebezpieczne, ponieważ mogą dostawać się do pęcherzyków płucnych, a stam-

tąd już bezpośrednio do krwiobiegu.

Alergicy są grupą osób szczególnie narażonych na zanieczyszczenia powietrza.

Połączenie alergenów i zanieczyszczeń powietrza powoduje, że układ odpornościowy człowieka reaguje intensywnie na czynniki potencjalnie nieszkodliwe. To właśnie dlatego alergolodzy notują z każdym rokiem zwiększoną zapadalność na choroby alergiczne. Jest to skutek m.in. stale rosnącego stężenia zanieczyszczeń powietrza.

Niestety, nadal często zdarza się, że śmieci gromadzone są, by jesienią i zimą trafić do domowego pieca. Często do spalania wędrują stare meble, plastikowe odpadki, a nawet opony i odzież. Szkodliwe substancje, emitowane przez kominy w naszych domach, jako że są stosunkowo ciężkie, szybko osiadają na terenie działki. Co ciekawe, wielu właścicielom spalanie odpadków w piecach nie przeszkadza w prowadzeniu domowych ogródków, z których zbierają potem „zdrową” żywność.

Jeśli zauważymy i pocujemy ciemny, gęsty dym z komina, o nieprzyjemnym, duszącym zapachu to znak, że ktoś w pobliżu pali w piecu śmieciami i przy okazji nas podtruwa. W przypadku rozpoznania takiego procederu należy niezwłocznie działać, ponieważ jest to niezwykle niebezpieczne. Dym z komina roznosi się z wiatrem po całej okolicy, narażając zdrowie wielu osób, w tym dzieci, kobiet w ciąży i osób przewlekle chorych. Duszący dym coraz częściej uniemożliwia, również w Tyczynie, spacerować ulicami naszego pięknego miasteczka, a do tego niszczy nasze zdrowie.

Pięćset tysięcy osób umiera przedwcześnie w Europie z powodu oddychania zanieczyszczonym powietrzem. W Polsce jest to ponad 50 tysięcy osób (według najnowszego raportu Europejskiej Agencji Środowiska). Oznacza to, że **przyczyną zgonu co dziesiątej osoby umierającej w Polsce jest oddychanie zanieczyszczonym powietrzem.** Liczba zgonów z powodu ekspozycji na zanieczyszczenia powietrza w Polsce jest ok. 10 razy wyższa niż liczba zgonów w wyniku wypadków drogowych!

Apelujemy zatem do wszystkich mieszkańców naszej Gminy, którzy mają na uwadze zdrowie i dobro szczególnie dzieci, by zrezygnowali ze spalania śmieci w przydomowych piecach.

Przypomnijmy, czego nie wolno palić w piecu: przedmiotów z tworzyw sztucznych, butelek, pojemników oraz toreb foliowych, zużytych opon i innych odpadów z gumy, odzieży, obuwia, elementów drewnianych pokrytych lakierem lub impregnowanych, sztucznej skóry, opakowań po farbach, lakierach, opakowań po rozpuszczalnikach lub środkach ochrony roślin, papieru bielonego związkami chloru z nadrukiem farb kolorowych.

Utylizowanie odpadów poza instalacjami do tego przeznaczonymi jest wykroczeniem. Podlega karze aresztu lub grzywy, która może wynieść nawet 5 tys. zł.

**Numer 11. „Głosu Tyczyna”
ukaże się z datą 30.12.2018 r.**

Termin składania tekstów upływa: 10.12 br.

Teksty można przesyłać e-mailem na adres redakcji: glostyczyna@tyczyn.pl oraz składać osobiście w siedzibie redakcji: **Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna**, ul. Mickiewicza 1, 36-020 Tyczyn, tel. (17) 22-19-410 w godz. pracy biblioteki lub w **Urzędzie Miejskim w Tyczynie**, ul. Rynek 18, 36-020 Tyczyn, w pok. 24, tel. (17) 23-04-924.

Bibliografia: <http://misja-emisja.pl/>, <https://www.bip.krakow.pl>, <http://www.akademiaodpadowa.pl>, www.ekologia.pl, <https://wiemczymoddycham.pl>

Rubrykę redaguje:

Anna Pondo
- nauczyciel w SP
w Tyczynie, pasjonatka ekologii
i zdrowej żywności

Porady prawne: Zmiana powództwa

Wszczęcie procesu następuje przez wytoczenie powództwa, proces bowiem nie może być wszczęty z urzędu. Momentem wszczęcia postępowania jest wniesienie pozwu, czyli najczęściej data złożenia pozwu w sądzie lub nadania go w placówce pocztowej operatora publicznego. Pozew musi zawierać szereg niezbędnych a oznaczonych ustawowo elementów, w tym m.in. oznaczenie sądu, do którego jest składany oraz określenie żądania i wartości przedmiotu sporu.

Co zatem w sytuacji, kiedy już po wniesieniu powództwa do sądu okaże się, że zmieniała się wartość dochodzonego roszczenia?

W pierwszej kolejności podkreślić należy, iż zmiana powództwa jest dopuszczalna, jeżeli nie wpłynie na właściwość sądu. Inaczej mówiąc nie można np. żądać w tym trybie podwyższenia wartości przedmiotu sporu do wartości rozpoznania zarezerwowanej dla sądu okręgowego, kiedy pierwotne powództwo zostało wniesione do sądu rejonowego. Dla przykładu wskazać należy, iż w przypadku, kiedy dochodzimy pozewem o zapłatę kwoty 35 tys. zł (sąd rejonowy), to nie możemy zmienić powództwa w ten sposób, aby dochodzić kwoty 200 tys. zł (sąd okręgowy).

Jeżeli zatem zamiana powództwa jest niedopuszczalna ze względu na to że wpłynie na właściwość sądu, a powód zmienia powództwo w ten sposób, że występuje z nowym roszczeniem obok pierwotnego, sąd wówczas rozpoznaje nowe roszczenie jako sprawę oddzielną, jeżeli jest dla niej rzeczowo i miejscowo właściwy, w przeciwnym zaś razie przekazuje sprawę sądowi właściwemu. Gdy jednak zmiana taka następuje w sądzie rejonowym, należy przekazać całe zmienione powództwo są-

dowi okręgowemu, który dla zmienionego powództwa jest rzeczowo i miejscowo właściwy.

Ważne jest również, iż zmiana przedmiotowa powództwa nastąpić może wyłącznie w stosunku do dotychczasowego pozwanego i musi opierać się na ciągłości postępowania i nie może prowadzić do zmiany dotychczasowego powództwa nowym, niemającego z nim żadnego związku. Nie można zatem w trybie wskazanym powyżej zmienić powództwa w stosunku do innej niż dotąd osoby, jak również zmienić powództwa poprzez wskazanie stanu faktycznego niemającym z dotychczasowym postępowaniem żadnego związku. Powód dokonuje zatem zmiany powództwa nieskutecznie, jeżeli występuje z nowym żądaniem w stosunku do osoby, która nie była w sprawie pozwana, a ponadto zgłasza zupełnie nowe roszczenie oparte na podstawie faktycznej niemającej żadnego związku z dotychczasową podstawą.

Pamiętać również należy, iż w sytuacji kiedy powód zmienia wartość przedmiotu sporu poprzez zwiększenie kwoty dochodzonej przedmiotowym postępowaniem, podlega to dodatkowej opłacie obliczanej na zasadach dokonywania opłaty powództwa pierwotnego (tj. różnica pomiędzy wartością przedmiotu sporu po zmianie powództwa a wps. pierwotnie dochodzonego). Strona może zostać również zwolniona od dokonywania ww. opłaty, dlatego kwestię opłaty przy zmianie powództwa należy rozpatrywać indywidualnie.

Materiał źródłowy: • Ustawa z dn. 23.04.1963 r. Kodeks cywilny (Dz.U. 2017, poz. 459), • Ustawa z dn. 17.11.1964 r., kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. 2018, poz. 1693), • Sąd Apelacyjny w Katowicach w postanowieniu z 10.06.1998 r. (I ACa 96/98, Pr. Gosp. 1999/1/4).

Rubrykę redaguje **Artur Maziarz** - radca prawny

Zmiany segregacji odpadów w gminie Tyczyn

Od **1 stycznia 2019 r.** mieszkańcy gminy Tyczyn, którzy zadeklarowali się segregować odpady, mają **obowiązek wyposażyć swoje nieruchomości w dodatkowy pojemnik/worek koloru niebieskiego, w którym gromadzony będzie papier.** Dotychczas przepisy pozwalały na umieszczanie papieru łącznie z plastikiem i metalem. **Pozostała kolorystyka worków/pojemników nie ulegnie zmianie.**

Zmiana sposobu segregowania odpadów związana jest z koniecznością dostosowania do systemu segregacji, który obowiązywał będzie w całej Polsce na podstawie przepisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29.12.2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu

selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz.U. z 2017 r. poz. 19).

Zgodnie z przepisami krajowymi oraz prawem miejscowym na terenie gminy Tyczyn **od 1 stycznia 2019 r. będzie obowiązywać następująca kolorystyka worków i pojemników na odpady:**

► **niebieski** – przeznaczony na odpady z papieru, z napisem: **„Papier”**;

► **żółty** – przeznaczony na odpady z metali, odpady tworzyw sztucznych oraz odpady wielomateriałowe (np. kartony po mleku, sokach), z napisem: **„Metale i tworzywa sztuczne”**;

► **zielony** – przeznaczony na odpady ze szkła, z napisem: **„Szkło”**;

► **brązowy** – przeznaczony na odpady ulegające biodegradacji i zielone, z napisem: **„Bio”**;

► **szary** – zimny żużel

i popiół, z napisem: **„Popiół”**;

► **czarny** – przeznaczony na zmieszane odpady komunalne, z napisem: **„Zmieszane”**.

Elektroniczne zwolnienia lekarskie już od grudnia

Od 1.01.2016 r. lekarze mogą wystawiać elektroniczne zwolnienia lekarskie, nazywane e-ZLA. Zwolnienia na papierowym formularzu (ZUS ZLA) mogą być wystawiane jeszcze do końca listopada 2018 r. **Natomiast od 1.12.2018 r. lekarze będą wystawiać wyłącznie zwolnienia elektroniczne.**

Lekarz przekazuje zaświadczenie lekarskie e-ZLA (po jego podpisaniu z wykorzystaniem certyfikatu z ZUS, kwalifikowanego certyfikatu lub profilu zaufanego ePUAP) elektronicznie do ZUS. ZUS udostępnia e-ZLA płatnikowi składek (np. pracodawcy) na jego profilu na PUE ZUS nie później niż w dniu następującym po dniu otrzymania e-ZLA (bez podawania numeru statystycznego choroby). Informacja ta jest przekazywana także ubezpieczonemu (m.in. pracownikowi) posiadającemu profil ubezpieczonego/świadzeniobiorcy na PUE ZUS.

Upoważniony przez lekarza asystent medyczny będzie mógł wystawiać zwolnienia lekarskie. Zanim to jednak nastąpi jego nazwisko musi znaleźć się w rejestrze usług medycznych (RAM) i zostać zaakceptowane przez ZUS. W praktyce oznacza to, że lekarz zostanie odciążony od obowiązków administracyjnych i będzie mógł więcej czasu poświęcić pacjentowi.

Pielęgniarki, ratownicy medyczni, sekretarki medyczne – wszyscy już od 23.10 br. mogą wystawić e-zwolnienie w imieniu lekarza.

Lekarz będzie mógł upoważnić do wystawiania zwolnienia lekarskiego – w jego imieniu i na podstawie dokumentacji medycznej. Zakład Ubezpieczeń Społecznych właśnie rozpoczyna szkolenia asystentów medycznych.

Asystentem medycznym, którego lekarz będzie mógł upoważnić do wystawiania e-zwolnień w swoim imieniu, może zostać osoba, która wykonuje zawód medyczny lub choćby czynności pomocnicze przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych. Osoba ta musi po-

siadać zarejestrowane konto na Platformie Usług Elektronicznych ZUS i być wpisana do Rejestru Asystentów Medycznych (RAM), dostępnym od 23.10 pod adresem <https://ram.rejestrymedyczne.csioz.gov.pl/>. Swoj profil na platformie ZUS musi mieć również lekarz, w którego imieniu e-ZLA będzie wystawiał asystent.

Upoważnianie asystenta do wystawiania elektronicznych zwolnień lekarskich będzie odbywać się w RAM. Następnie informacja ta będzie przekazywana do ZUS. Na jej podstawie asystent uzyska dostęp do odpowiednich funkcji na PUE ZUS, dzięki którym wystawi e-ZLA. Co ważne: asystent medyczny upoważniony do wystawiania e-ZLA będzie wykonywał w imieniu lekarza jedynie techniczne czynności. O samym zwolnieniu i jego szczegółach nadal będzie decydował wyłącznie lekarz. Takie upoważnienie dla asystenta medycznego lekarz może wystawić na rok, po upływie

Chorobowe bez papierka od 1 grudnia!

Od 1 grudnia zwolnienia lekarskie będą wystawiane tylko elektronicznie!

- Bez wypisywania druków przez lekarza
- Bez dostarczania zwolnienia do pracy przez pacjenta
- Z natychmiastowym powiadomieniem pracodawcy

Chcesz poznać wszystkie korzyści? Wejdź na www.zus.pl/ezla

12 miesięcy będzie musiał wystawić kolejne. Lekarz może też w każdej chwili upoważnienie wycofać.

Nie oznacza to jednak, że asystent medyczny za lekarza będzie decydował, komu wypisać zwolnienie. Nadal to wyłącznie lekarz będzie decydował o zwolnieniu i jego szczegółach. Natomiast upoważniony przez niego asystent medyczny tylko wprowadzi dane zaświadczenia do elektronicznego systemu i samodzielnie je podpisze.

Jak upoważnić asystenta medycznego do wystawiania zwolnień?

Pierwszym krokiem lekarza jest wpisanie upoważnianej osoby do Rejestru Asystentów Medycznych, w którym gromadzone są dane o osobach mających upoważnienia do wypisywania zwolnień. ZUS zweryfikuje, czy można udostępnić osobie upoważnionej możliwość wystawiania zwolnień lekarskich w formie dokumentu elektronicznego (chodzi przede wszystkim o sprawdzenie czy osoba upoważniona ma utworzone w ZUS swoje indywidualne konto na portalu Platforma Usług Elektronicznych (PUE)).

Na Podkarpaciu szkolenia dla lekarzy z elektronicznych zwolnień lekarskich trwają już od wielu miesięcy. Są one organizowane także w przychodniach i szpitalach.

Rubrykę redaguje:

Wojciech Dyląg

– regionalny
rzecznik prasowy ZUS
w woj. podkarpackim

OGŁOSZENIA/REKLAMY

Osoby zainteresowane zamieszczeniem ogłoszenia lub reklamy w „Głosie Tyczyzna” mogą to zrobić w **Urzędzie Miejskim w Tyczynie, pok. 24, tel. (17) 22-19-318, wew. 24** oraz w siedzibie redakcji.

GENNIK OGŁOSZEŃ:

- ▶ Za ogłoszenia drobne – **1 zł od słowa**,
- ▶ Za ogłoszenia ramkowe o pow. 6,5 x 9 cm – **25 zł**,
- ▶ Za ogłoszenia ramkowe o pow. 13 x 9 cm – **50 zł**.
- ▶ W treści ogłoszenia adres oraz nr telefonu traktowane są jako jedno słowo.
- ▶ Ogłoszenia dotyczące nieruchomości położonych na terenie Gminy Tyczyń typu: „sprzedam/kupię działkę, wynajmę dom”, „zamienię mieszkanie” oraz „życzenia” od osób prywatnych są **płatne**.
- ▶ Ogłoszenia dotyczące w treści: „szukam/dam pracę”, „nekrologi” są **bezpłatne**.

5 złotych medali dla zawodników KS Ju-jitsu Karate

27.10 br. dzielnie walczyliśmy o cenne pozycje medalowe dla klubu w międzynarodowym turnieju Kong Sao w Mikołowie. Prawie 200 zawodników z 6 państw podjęło walkę o krążki. Z naszego kilkunastoosobowego zespołu pięciu zawodnikom udało się pięciokrotnie stanąć na najwyższym miejscu podium.

Rozpoczęły dzielnie nasze seniorki w synchro kata: **Kinga Salwa**, **Natalia Południak** i **Katarzyna Lisowicz**. Po półfinałowej walce z zespołami z Ukrainy, Niemiec, Węgier i Słowacji z najlepszym wynikiem weszliśmy do finału. Prowadzenia nie oddaliśmy już do końca rozgrywek - zdobyliśmy pierwszy złoty krążek. Potem indywidualnie w kata i kata z bronią **Kasia Lisowicz** jeszcze dwukrotnie okazała się nie do pokonania przez swoje międzynarodowe rywalki. Złote seniorki dały przykład najmłodszym, w jakim stylu powinniśmy tego dnia walczyć o medale.

Po południu odbyły się walki semi kontaktowe i grapplingowe. W kategorii najmłodszych wojowników 8-letni **Dawid Kmiotek** z Chmielnika po dwóch ciężkich i wygranych walkach zdołał stanąć na 1. miejscu podium, a jego kolega klubowy, 6-letni **Nikodem Ślęp** z Rzeszowa musiał zadowolić się drugą pozycją medalową.

Starsze koleżanki, 9-letnia **Emilka Wilk** z Tyczyna w pięknym stylu, po trzech wygranych walkach, zajęła 1. miejsce, a jej koleżanka 8-letnia **Adrianna Kmiotek** z Chmielnika zdobyła brązowy medal.

Złote medalistki Pucharu Europy Kong Sao (od lewej): Kinga Salwa, Katarzyna Lisowicz i Natalia Południak

Srebrnym medalem musiała zadowolić się **Aleksandra Sowa** z Tyczyna po przegranej walce finałowej z o dwa lata starszą rywalką.

Michał Kmiotek z Chmielnika oraz **Kacper Ostrowski** z Rzeszowa w semi kontakcie i grapplingu po przegranej walce z bardzo dobrym zawodnikiem z Ukrainy cieszyli się dwukrotnie zdobyciem drugiej lokaty tego dnia.

Zdobycie 10 medali jest całkiem niezłym wynikiem jak na tak mocną, międzynarodową obsadę tego corocznego otwartego turnieju. Wszystkim gorąco gratulujemy!

Tekst: **Wiesław Kisiel**

Osiągnięcia młodych tenisistów LKS Jar Kielnarowa

Bardzo dobrze rozpoczęli sezon sportowy 2018/2019 tenisiści stołowi LKS „JAR” Kielnarowa. Szczególnie udany początek zanotowali młodzi zawodnicy z klanu **Wrotniaków**.

Podczas I GPPW Młodzików **Karol Wrotniak** był siódmym, choć walczył z zawodnikami o rok starszymi, a na II GPPW uplasował się na 3. miejscu. Natomiast jego siostra **Julia**, uczennica 2 klasy, startując w żakach (kat. uczniowie do kl. 4) w wojewódzkim turnieju zajęła 6. miejsce. Natomiast w odbytych ogólnopolskich zawodach pt. „**Od skrzata do mistrza świata**”, które odbyły się w Jarosławiu, Julia zajęła 3. miejsce.

Karol Wrotniak z pucharem za zwycięstwo w Mistrzostwach Przemyśla oraz 6. Memoriale im. Mieczysława Bodnara

Nie byłoby tych sukcesów, gdyby nie duże zaangażowanie rodziców, szczególnie **taty Mariusza**, który systematycznie śledzi poczynania swoich pociech, pomagając trenerowi **Gracjanowi Nowakowi** podczas zawodów, zabezpieczając również często transport na zawody.

Julia trenuje drugi rok, zaś Karol trzy lata, a ich talent, systematyczna praca oraz zaangażowanie rodziców mogą zwiastować dobre wyniki nie tylko na skalę wojewódzką. Dziękujemy rodzicom, a trenerowi Nowakowi życzymy, aby jak najlepiej rozwinął talenty młodych zawodników i ich zaangażowanie.

Mariusz Wrotniak wraz ze swoimi pociechami – Karolem i Julią – po turnieju ogólnopolskim w Jarosławiu

10.11 br. w Przemyślu rozegrane zostały Mistrzostwa Przemyśla oraz 6. Memoriał im. **Mieczysława Bodnara** w tenisie stołowym. Ponownie dobrą formę zaprezentował **Karol Wrotniak**, zwyciężając w turnieju w kat. młodzik, zaś **Julia zajęła 3. miejsce w żakach**.

Tenisiści JAR-u w tym roku występują w rozgrywkach III i V ligi. W rozegranych meczach uzyskali następujące rezultaty.

III Liga: JAR – Burza Rogi 10:7, Bartek Dębowiec – JAR 10:3, Strażak Niżna Łąka – JAR 10:0, JAR – Brzostek 10:7.

V liga: JAR II – LKS II Kańczuga 8:10, JAR II – LKS ATS Tyczyna 8:10.

• KOSIARKI, • PILARKI, • GLEBOGRYZARKI, • SKUTERY, • QUADY, • ROWERY - Sklep „MEWA” Tyczyn, ul. Grunwaldzka 39A,
Tel. (17) 22-91-444, kom. 881-540-700

Korepetycje z języka włoskiego. Tanio.
Tel. (17) 22-99-545

Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego

Materace, wózki
Laski, rowerki

Tyczyn, ul. Św. Krzyża 12

Tel. 665-522-565

608-439-955

Pod tym numerem można **całodobowo przez 7 dni w tygodniu** zgłaszać przypadki awarii sieci wodociągowo-kanalizacyjnej obsługiwanej przez PGK „Eko-Strug” w Tyczynie. W godzinach pracy Spółki awarie można również zgłaszać pod numerami telefonów:

(17) 22-19-312, (17) 22-19-360

Poszukuję młodej osoby (może być studentka) do pomocy w nauce córce w kl. 4 (szkoła podstawowa).

Tel. 602-408-025

Ochotnicza Straż Pożarna w Kielnarowej serdecznie zaprasza na

Bal Sylwestrowy 2018

w Centrum Rekreacyjno-Kulturalnym w Kielnarowej

Rozpoczęcie Balu o godz. 19.00.

Przywitanie Nowego Roku lampką szampa
Świetna zabawa do białego rana.

Zapewniamy:

- ★ 4 gorące dania,
- ★ zimna płyta,
- ★ ciasta i owoce,
- ★ napoje zimne i gorące.

Cena: 300 zł/para

Oprawę muzyczną zapewni zespół **DE FACTO**

Rezerwacje 725-060-617

Zbliża się zima zrób SPA rowerowi!

ZIMOWA OFERTA
DUŻY PRZEGLĄD: 100zł

- CZYSZCZENIE I SMAROWANIE PIAST STERÓW, WKŁADU SUPORTU
- CENTROWANIE KÓŁ
- REGULACJA PRZERZUTKI I HAMULCÓW
- MYCIE ROWERU ORAZ NĄPEDU
- KONTROLA POŁĄCZEŃ ŚRUBOWYCH
- KASOWANIE LUZÓW
- OCENA I EWENTUALNA WYMIANA ELEMENTÓW EKSPLOATACYJNYCH

ZIMOWANIE ROWERÓW: 30zł
Zostaw u nas swój rower na przechowanie i odbierz go na wiosnę!

SKLEP I SERWIS ROWEROWY
796 483 727 /PANROWER
36-020 TYCZYN UL. GRUNWALDZKA 42

Logos: CST, TREZADO, BASIL, CLARKS, SPORT ARSENAL, SHIMANO, Continental

GŁOS TYCZYNA

- miesięcznik Redaguje Kolegium w składzie: Alicja Kustra - redaktor naczelna, Zofia Matys, Ewa Kocur, Elżbieta Domino, Agnieszka Rożek-Janda. Stali współpracownicy: Dorota Michalak, Monika Dziadura, Anna Pondo, Anita Drązek, Beata Byczyńska-Gruca.

Wydawca: Urząd Miejski w Tyczynie przy współdziałaniu Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury, Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej. Adres Wydawcy: Urząd Miejski, 36-020 Tyczyn, ul. Rynek 18, tel. (17) 22-19-310, e-mail: glostyczyna@tyczyn.pl; www.tyczyn.pl; Adres redakcji: MiG BP w Tyczynie, ul. Mickiewicza 1, 36-20 Tyczyn, tel. (17) 22-19-410. Skład i łamanie: MiG BP w Tyczynie. Druk: Kan Media Agencja Reklamy Kucharski Adriano, ul. Jaśminowa 1/4, 35-604 Rzeszów, Tel. 506-744-345. Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji publikowanych tekstów oraz korespondencji, a także opatrywania ich własnymi tytułami. Wydawca nie zwraca niezamówionych materiałów i nie odpowiada za treść ogłoszeń. Poglądy wyrażane w artykułach są poglądami ich Autorów, a nie Wydawcy.

ISSN 1231-4609

GŁOS DLA DZIECI

Oprac. MiGBP w Tyczynie (www.tyczyn-biblioteka.pl), Dodatek do 11. numeru „Głosu Tyczyna” (11/2018)

Rozwiąż krzyżówkę.

Odczytaj hasło z zielonych pól:

1 2 3

4 5 6 7 17

8 9 12

15 11 13 13

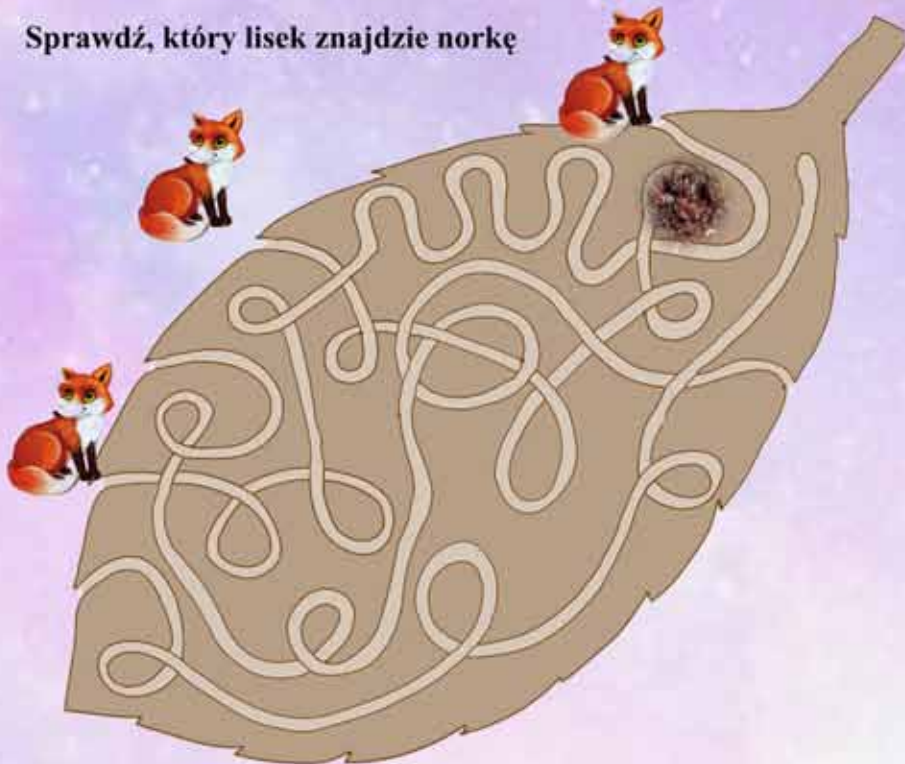
10 14 16 18

19 28 21

22 27 24 23

25 29 20 26

Sprawdź, który lisek znajdzie norkę

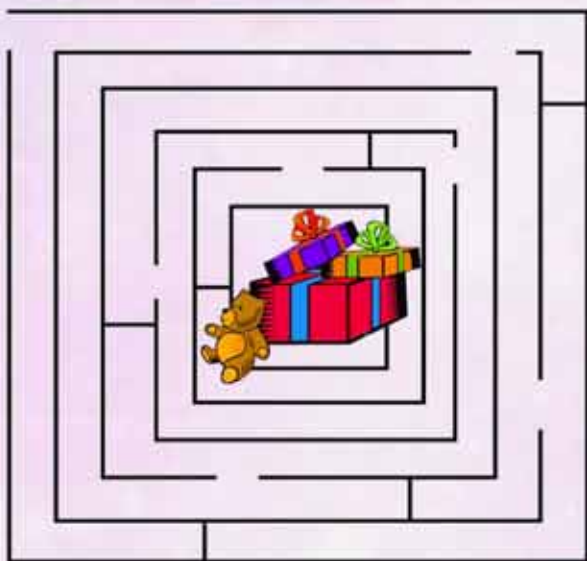

Dzieło Grudnia

W porze bliskiej świąt zimowych
Tajemniczy jechał kramarz
Wiózł ze sobą worki spore
W posrebrzanych saniach
Powiadali poniektórzy
Co się im pokłonił
Że to właśnie miesiąc grudzień
Parą siwych jechał koni
Mróz mu szczypał blade lice
Wiatr kożucha poły rwał
Pędził niczym błyskawica
Bo zamówień tysiąc miał
Dzwonił ciągle mu telefon
Linia HOT też zajęta
Bo za pasem nowy rok
A pojutrze święta
Każde drzewko, wzgórze, dom
Pragnie strojną mieć sukienkę
Nim zabije serca dzwon
I poniesie hen kolędę
Tu kryształek, tam gwiazdeczka
Pereł sznurek, z lodu świeczka
Tu szaliczek, tam kożuszek
Czapka lżejsza niżli puszek
Trochę pudru, trochę pianki
Brelantyny i brokatu
Szczyptę zmierzchu, garść południa
I powstało dzieło grudnia
Ktoś mi powie bajki jakieś
w kilka dni tak wszystkich ubrać
i tu pewnie mu wybaczę
bo widocznie nie zna grudnia.

Pomóż Mikołajowi odnaleźć prezenty dla dzieci

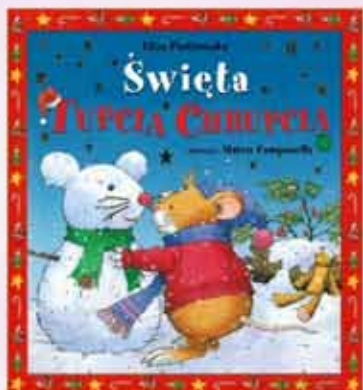

Marta Jakubiec

Kącik Małego Czytelnika

Wybrane pozycje książkowe dla dzieci o świątach

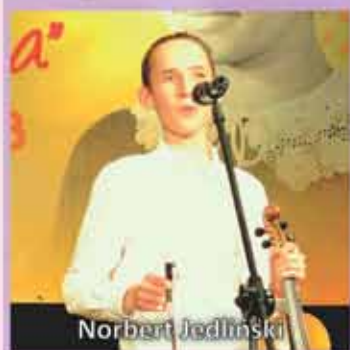

8. Festiwal „O Złotą Różę Małego Księcia”

Laureaci festiwalu w kategorii 10-15 lat wraz z p.o. dyrektor M-GOK oraz burmistrzem Tyczyna

I miejsce w kat. 10-15 lat:

Norbert Jedliński

I miejsce w kat. pow. 16 lat ex aequo:

Żaneta Chełminiak

Weronika Połowniak

Grand Prix festiwalu:

Olivia Skora

Zespół Singing Souls - zdobywca I miejsca w kat. zespoły

Wyróżnienie dla Patrycji Jurek

Laureaci w kat. solisci pow. 16 lat wraz z jury festiwalu

Gmina Tyczyn dla Niepodległej

Polonez w wykonaniu uczniów SP w Tyczynie...

... i SP w Hermanowic

Zawartość Kapsuły Czasu zakopanej przy SP w Tyczynie

Sadzenie Dębu Niepodległości przy tyczynskiej SP

Uroczysta akademi w Domu Ludowym w Borku Starym. Występ przedszkolaków (fot. z lewej) i koncert pieśni patriotycznych w wykonaniu zespołu Berkowianin (fot. z prawej). Fot. Jerzy Konkol.

Program artystyczny w wykonaniu dzieci z przedszkola sióstr Dominikanek w Tyczynie obejrzała licznie zgromadzona publiczność

